

ΦΡΟΝΗΜΑΤΑ

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΤΟΜΟΣ ΠΡΩΤΟΣ.

Έτος Α΄.

ΕΝ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑ 1875.

Φυλ. Δ΄.

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΑΙ ΣΚΙΑΓΡΑΦΙΑΙ.

Ἡ ἀνθρωπότης ὁλόκληρος περιλαμβάνει ἀνθρώπους συγκοινωνούντας καὶ διαφοροτρόπως συνδεδεμένους πρὸς ἀλλήλους· ἀλλ' ἐκάστη Κοινωνία καὶ Ἔθνος δὲν δύναται ν' ἀναπτυχθῆ, νὰ προοδεύσῃ καὶ συντηρηθῆ, ἢ καθ' ὅσον ἐντὸς αὐτῆς ὑπάρχουν διάφοροι διαιρέσεις, δι' ὧν ἡ ἀνάπτυξις εἰσχωρεῖ ἀπὸ τοῦ κέντρου μέχρι τῶν μυχῶν τῆς Κοινωνίας.

Ἡ Κυβερνητικὴ ἐπιστήμη περιλαμβάνει ὅλους τοὺς κανόνας, καθ' οὓς ἡ Κοινωνία διέπεται, ἀδιάφορον ἂν οἱ κανόνες οὗτοι τῆς Κυβερνητικῆς ἐπιστήμης ρυθμίζουσι τὴν καθέκαστ' διοίκησιν ἢ τὴν γενικὴν τῆς ἐπικρατείας, ἀδιάφορον ἂν

κανονίζουσι τὴν διανομὴν τῶν ἐξουσιῶν, τὰς σχέσεις μεταξὺ τῶν διοικούντων καὶ διοικουμένων. Ἡ μικροτέρα τῆς ἀστυνομίας διάταξις καὶ ὁ ὑψηλότερος κανὼν τῆς νομοθετικῆς ἐξουσίας, ἔχουσιν ἐπίσης τὸ αὐτὸ τέλος τοῦ Δικαίου, εὐρυθμον τῆς Κυβερνήσεως πορείαν καὶ τὸν κανονισμόν τῶν σχέσεων μεταξὺ διοικούντων καὶ διοικουμένων.

Ἐπὶ Κυβερνητικῆς ἐπιστήμης ἡ πρώτη ἰδέα εἶναι τὸ κυβερνᾶν, ἡ δευτέρα τὸ διοικεῖν· ἡ μὲν κυβέρνησις εἶναι ἡ κεφαλὴ, ἡ δὲ Διοίκησις ὁ βραχίον. Ἡ Κυβέρνησις περιλαμβάνει, ἐν τῇ γενικότητι τῆς, τὴν Διοίκησιν, ἀλλὰ δὲν δύναται νὰ φθάσῃ εἰς τὸ τέλος, ὅπερ προτίθεται ἢ σύστασις πάσης Κυβερνήσεως, χωρὶς τῆς Διοικήσεως. Ἡ Διοίκησις κατ' οὐδέ-

να λόγον υφίσταται αὐθύπαρκτος.

Τὰ ὅρια μεταξύ Κυβερνήσεως καὶ Διοικήσεως, μεταξύ Δημοσίου καὶ Διοικητικοῦ Δικαίου, εἶναι δυσγνώριστα· ἀλλὰ τὸ δυσγνώριστον τοῦτο καὶ σύμμικτον, ἀποδεικνύει τὴν ταυτότητα καὶ τὸ ἀλληλένδετον τῶν δύο τούτων κλάδων τῆς ἐπιστήμης.

Ἡ Κοινωνία, ἀπομίμημα τοῦ ἀνθρώπου, ἔχει ἀνάγκη τῆς ὑπάρξεως καὶ τῆς προόδου. Ἡ πραγματοποίησις τῶν δύο τούτων ἀρχῶν διαφέρει κατὰ τὰ ἔθνη, ἀλλ' οὐδὲν ἔθνος δύναται νὰ παραγνωρίσῃ τὴν ἰσχύοντων, ἡ δὲ Κυβέρνησις δὲν ἔχει ἄλλον λόγον ὑπάρξεως ἢ τὸ νὰ ὑποβοηθῇ τὸν ἄνθρωπον καὶ τὴν Κοινωνίαν νὰ ζῆ συμφώνως πρὸς τὴν Φύσιν.

Εἰς πᾶν Κράτος ἡ ἐξουσία ἔχει ὡς κύριον ὄργανον καὶ ὡς κανόνα τὸν Νόμον, ἐνώπιον τοῦ ὁποίου πρέπει πάντες νὰ κύπτωσιν. Ὑπὸ τὸν Νόμον ἀναφαίνεται ἡ Κυβέρνησις νομοθετοῦσα καὶ ἀντιπροσωπεύουσα τὸ Κράτος ὡς πρὸς τὸ ἐξωτερικόν. Μετὰ ταῦτα παρουσιάζει τὸ ζοφερόν της πρόσωπον ἢ Δικαιοσύνη· ἔπειτα ἔρχεται ἡ Διοίκησις, ἣτις περιλαμβάνουσα τὴν ἐνεργὸν βουλευομένην ἢ δικάζουσαν δικαιοδοσίαν της, ἐπαρκεῖ εἰς ὅλας τὰς ἀνάγκας τοῦ Κράτους, ἐνεδρεύουσα εἴτε εἰς τὰς ἀνωτάτας ἐδρας τῶν ὑπουργείων, εἴτε τῶν Νομαρχῶν, τῶν Ἀστυνομῶν. κτλ.

Οἱ δημόσιοι λοιπὸν λειτουργοὶ εἶναι οἱ διανομεῖς καὶ τὰ ὄργανα τῆς διοικητικῆς ἐξουσίας, οἱ ἐρμηνεῖς καὶ ἐκτελεσταὶ

τοῦ Νόμου· διὰ τούτων ἡ δικαιοσύνη διανέμεται, ἡ ἐκπαίδευσις κυκλοφορεῖ εἰς τὸν λαόν, ὁ δημόσιος πλοῦτος διατηρεῖται καὶ αὐξάνεται, οἱ φόροι εἰσπράττονται, ἡ Κοινωνία ἀντιπροσωπεύεται εἰς ἄλλας Κοινωνίας, διὰ τῶν Πρέσβων, καὶ ἐν γένει ἐξασφαλίζεται ἡ τάξις καὶ ἡ κοινὴ ἀσφάλεια καὶ κρατύνεται ἡ ἰσχὺς καὶ τὸ μεγαλεῖον τοῦ Κράτους.

Οἱ δημόσιοι λειτουργοὶ καθιδρυμένοι πανταχοῦ τοῦ Κράτους, ἐπέχουσι μέγαν τόπον εἰς τὰς Κοινωνίας, ἐπενεργούντες εἰς τὴν ἐλευθερίαν καὶ τὴν ἀνάπτυξιν τῶν πολιτῶν. Χωρὶς ὄργανα δραστήρια καὶ ἔχοντα γνώσιν καὶ τῶν Νόμων καὶ τῆς φύσεως τῶν διοικητικῶν καθηκόντων καὶ τῆς περιωπῆς εἰς ἣν ἔφθασε σήμερον ὁ Πολιτισμὸς, οἱ λαμπρότεροι Νόμοι, τὰ εὐμορφότερα θεσμοθετήματα, μένουσιν ἀνενέργητα καὶ παραλύουσι περὶ τὴν ἐκτέλεσιν.

Ἄλλ' ὁ δημόσιος λειτουργὸς δὲν ἀποκτᾷ αὐτοσχεδίως, ἢ θεία ἐμπνεύσει, ὅλας τὰς ἀναγκαίας γνώσεις, διὰ νὰ γείνη ἐν ἐλατήριον τῆς πολυπλόκου καὶ Διοικητικῆς μηχανῆς, ἀλλὰ πρέπει νὰ προπαρασκευασθῇ διὰ γνώσεων καὶ μακρᾶς πείρας, διότι ἡ ἐξουσία ἐνεργεῖται πρὸς δημόσιον ὄφελος καὶ οὐχὶ τῶν ἀτόμων, ἡ δὲ ὑπερτάτη ἀρχὴ ὀφείλει νὰ ἐκλέγῃ τὸν ἄνδρα τὸν ἀρμόζοντα εἰς τὴν δημοσίαν θέσιν τὴν συμπεσοῦσαν μὲ τὰ συμφέροντα τοῦ ἀνδρός, ὀφείλει νὰ ἀπαιτῇ προηγούμενα σπουδῆς καὶ δοκιμασίας ἀπὸ τοῦ ἀναλαμβάνοντος δημοσία καθήκοντα, ἐκτὸς

μικρῶν ἐξαιρέσεων ἐπὶ δημοσίων τινῶν λειτουργειῶν ἀνωτέρων, ὡς τῶν Διπλωματικῶν, τῶν τῶν Νομαρχῶν κλπ. διότι οἱ Πρέσβεις καὶ οἱ Νομάρχαι ἐνεργοῦσιν ὑπηρεσίας ἐξόχως πολιτικὰς καὶ ἐπομένως ἔχουν ἄμεσον συνάφειαν μετὰ τῶν ὑπουργῶν, καὶ ἐπειδὴ αὐτοὶ ἔχουσιν ἀνωτάτην τινὰ εὐθύνην, πρέπει νὰ ᾔναι ἐλεύθεροι περὶ τὴν ἐκλογὴν τῶν ἀνωτέρων τούτων ὑπαλλήλων. Ἐμολοντοῦτο πολλάκις αὕτη ἡ ἰδέα εἶναι πρόφασις ἀδικαιολογήτων διορισμῶν.

Οὐδεὶς δύναται νὰ διαφιλονεικῆσῃ εἰς τινα τὸ δικαίωμα τῆς εἰς τὰ δημόσια ἐπαγγέλματα συμμετοχῆς· ἀλλὰ τὸ δικαίωμα μόνον δὲν διέπει τὰ κοινωνικὰ πράγματα, ὑπάρχει καὶ τὸ Καθήκον, καὶ καθ' ὅσον τὸ ἐν γένει Καθήκον σεβάσσεται μᾶλλον ἐν Κοινωνίᾳ τινὶ, κατὰ τοσοῦτον αὕτη προοδεύει καὶ ἀναπτύσσεται εὐστοχώτερον. Διὰ μόνου τοῦ καθήκοντος ὁ Χριστιανισμὸς κηρύξας τὴν μετὰ ξὺ ἀνθρώπων ἰσότητά, πρὶν καθῆσθαι ἐπὶ τοῦ Θρόνου, ἐδημιούργησε πολλά· συνέτριψε τὰ δεσμὰ τοῦ δούλου, ἀνήγειρε τὴν γυναῖκα καὶ ἀνεμόρφωσε τὸν Κόσμον ὀλόκληρον.

Μόνη ἡ ἰκανότης πρέπει νὰ ᾔναι τὸ μέτρον τῆς συμμετοχῆς εἰς τὰ δημόσια ἐπαγγέλματα. Τὴν ἀρχὴν ταύτην αἱ Νεώτεροι Νομοθεταὶ ὑψωσαν εἰς θρησκευτικὸν ἀξίωμα, ἐπομένως τὰ προσόντα, ἀπαιτούμενα ἀναγκαιῶς, διὰ νὰ ἐκπληρώσῃ τις ἐπαξίως τὴν σπουδαιο-

τάτην ἐντολὴν τοῦ δημοσίου λειτουργοῦ, οὐδόλως ἀντίκεινται εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς ἰσότητος.

Ἰσότης. Ἐὰν ὁ ἄνθρωπος εὐρίσκετο ἐντὸς τῆς Φύσεως ἀπέναντι τοῦ Θεοῦ, δὲν θὰ ὑπῆρχον παρὰ δύο μόνον σχέσεις· σχέσις ὑποταγῆς καὶ ὑποκλίσεως πρὸς τὸ ὑπέρτατον Ὄν καὶ σχέσις ὑπεροχῆς ὡς πρὸς ὄλην τὴν περιστοιχοῦσαν Φύσιν, ἣτις εἶναι τὸ στάδιον τῆς δραστηριότητος τοῦ ἀνθρώπου· ἀλλ' ὁ ἄνθρωπος, ἐκτὸς τοῦ Θεοῦ καὶ ἐκτὸς τῆς Φύσεως, ἦν προσπαθεῖ νὰ καταστρέψῃ πρὸς τὰ ἴδια τοῦ τέλη, ἀπαντᾷ τὸν ἄνθρωπον, ὃν ἔχον τὰς αὐτὰς ἀνάγκας, τὸ αὐτὸ τέλος, τὰ αὐτὰ πάθη καὶ ἐπομένως ἀναγνωρίζει εἰς ἑαυτὸν ἀδελφότητά τινα καὶ ἐκ τούτου γεννῶνται σχέσεις ἰσότητος ἀνθρώπου πρὸς ἄνθρωπον. Ἡ ἰσότης προκύπτει ἐκ τοῦ ὅτι ὁ ἄνθρωπος εἶναι ἴσος πρὸς τὸν ἄνθρωπον ὡς πρὸς τὴν αἰσθητικὴν φύσιν, τὴν νοημοσύνην, τὴν πίστιν, ἀλλ' ἡ ἰσότης δὲν ἀρκεῖ νὰ κυρύπτεται θεωρητικῶς, ἀλλ' ὀφείλει νὰ ἐμφυχοῦται εἰς τὰ Κοινωνικὰ πράγματα καὶ τότε μόνον ἐμφυχοῦται, ὅταν οἱ Κοινωνικοὶ Νόμοι ἐπιβάλλωσιν εἰς ὅλον τὸ σύνολον τῶν πολιτῶν Πολιτείας τινός, τὰς αὐτὰς ὑποχρεώσεις καὶ ἀπαγορεύσεις καὶ ὅταν ὑπόσχωνται τὰ αὐτὰ ὠφελήματα. Ἡ ἰσότης πηγάζει ἐκ τῆς ταυτότητος τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως καὶ πραγματοποιεῖται διὰ τῶν Νόμων· ἀλλ' ἡ Φύσις ἐντὸς τῆς ἀνθρωπότητος διωργά-

νωσε τρόπον τινά τὴν Ἀνισότητα, διότι εἰς τοὺς μὲν ἔδωσε βώμην καὶ ἰσχὺν, εἰς ἄλλους τούναντίον· παρὰ τοῖς μὲν, ὁ νοῦς εἶναι δεκτὸς ἀπείρου ἀναπτύξεως, καὶ παρ' ἄλλοις εὐρίσκειται εἰς κατάστασιν ναρκώσεως. Τὰς ἀνισότητας ταύτας ἀδυνατεῖ νὰ καταστρέψῃ ὁ Νόμος.

Π. Α. Χ.

Ο ΕΡΝΑΝΗΣ

ΤΟΥ ΒΙΚΤΟΡΟΣ ΟΥΓΚΩ.

(Σενέχεια. — Ἰδε Φυλλάδιον Γ'.)

(Ἐκ τοῦ Ἰταλικοῦ.)

Αἱ παρενοχλήσεις αὐται ἡμέραν παρ' ἡμέρας καθίσταντο φορτικώτεραι. Καί τοι δὲ ὁ Βίκτωρ Οὐγκὼ ἠδιαφόρει ἐπὶ ταῖς μικραῖς ταύταις ἀδιακρισίαις, ὑπῆρξε στιγμή καθ' ἣν δὲν ἀνείχετο αὐτὰς πλέον. Κατὰ τὸ τέλος δοκιμῆς τινος εἶπεν οὗτος τῇ δεσπινίδι Μάρς ὅτι εἶχε νὰ τῇ ὀμιλήσῃ. Μετέβησαν εἰς τὸ petit foyer.

— Κυρία, τῇ εἶπε, σὰς παρακαλῶ νὰ μοὶ δώσητε τὸ μέρος σας.

Ἡ δεσποινὶς Μάρς ὠχρίασε. Πρῶτον ἤδη ἐπὶ ζωῆς τῆς τῇ ἀφηρεῖτο τὸ μέρος τῆς. Μέχρι τοῦδε παρεκάλουν αὐτὴν νὰ δεχθῇ μέρος, καὶ ἐκείνη τ' ἀπέριπτεν. Ἠσθάνθη ὅτι ἡ ἀξία τῆς κατέπιπτεν. Ἀνεγνώρισε τὸ ἄδικόν τῆς καὶ ὑπεσχέθη νὰ μὴ ἐπαναφέρῃ τὸν λόγον ἐπὶ τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος δυσκολιῶν.

Τῷ ὄντι δὲν παρηνόηθη πλέον αὐτὸν, ἀλλὰ μετεβλήθη εἰς ψυχράν. Τὸ παράδειγμα δὲ αὐτῆς ἐπάγωσε καὶ τοὺς λοιποὺς ἠθοποιούς, ἐξαιρουμένου τοῦ Ζοανὸ, ὅστις ἔμεινε συμπαθῶν, τούλάχιστον κατ' ἐπιφάνειαν· οἱ

λοιποὶ ἀφῆκαν τὸν ποιητὴν οὕτως εἰπεῖν ἀπογεγυμνωμένον. Ἐκτὸς τούτου, ἔξω τοῦ θεάτρου ἐσχηματίζετο ἀντιπολίτευσις ἐπηρεάζουσα καὶ τὰ ἔνδον αὐτοῦ.

Οἱ τραγικοὶ καὶ κωμικοὶ ποιηταὶ ἀνείχοντο δυσαρέστως τὸν ἐπήλυδα, ὅστις ἠπείλει τὸ σύστημα καὶ τὰ συμφέροντα αὐτῶν. Κατεφέροντο ἐκ προκαταβολῆς κατὰ τοῦ καταστροφέως τούτου τῆς φιλολογίας των, ἥτις ἦτο ἀρίστη, διότι ἦτον ἡ ἰδική των. Ἠκροάζοντο μετὰ προσοχῆς, κατὰ τὴν ἐκ τοῦ θεάτρου ἔξοδον τῶν φιλοθεαμόνων, συνωμίλου μετὰ τῶν ἠθοποιῶν, συνέλεγον ἔνθεν κάκειθεν στίχον τινα, ὃν ἐκολώθουν, διηγοῦντο πολλὰ περὶ σκηνῶν, ἃς ἐγελοιοποιοῦν, πολλάκις δὲ καὶ ἐσχηματίζον σκηνὰς ἀνυπάρχτους, ἃς ἐσατύριζον ἐν ταῖς συναναστροφαῖς. Ποιητῆς τις τοῦ Γαλλικοῦ θεάτρου συνελήφθη ἐπ' αὐτοφώρῳ γελοιοποιῶν σκηνὴν τινα. Ἄλλοι μετέβαινον παρὰ τῷ Οὐγκῷ, προσεποιοῦντο τοὺς μεγάλους αὐτοῦ θαυμαστάς, ὑπέκλεπτον ἀπὸ τοῦ στόματός του μίαν ἢ πλείονας σκηνὰς, καὶ ἔσπευδον νὰ ἀνακοινώσωσιν αὐτὰς πανταχοῦ παραπεποιημένας. Τραγικός τις ποιητῆς καὶ ἐπιφυλλιδογράφος συγχρόνως ἐπατάγει πλείοτερον παντός ἄλλου· εἰς δὲ τῶν ἀκροασαμένων αὐτοῦ, ἀγανακτήσας, ἐδημοσίευσεν τὸ γεγονός διὰ τινος ἐφημερίδος. Ὁ ἐπιφυλλιδογράφος ἔγραψε τῷ Οὐγκῷ. «..... Τί λέγουσιν οἱ ὠτακουσταί σας (ἐκάλει τοὺς ἄλλους ὠτακουστάς!) καὶ αἱ ἐφημερίδες ἄιτινες ὑποστηρίζουσιν ὑμᾶς; ὅτι ἐγὼ ἀπεκάλυψα τὸ μυστικὸν τῆς κωμωδίας; ὅτι ἀνέφερα τοὺς στίχους ὑμῶν σαρκάζων αὐτοῦ; Ἔστω! καὶ ἀληθὲς ἂν ἦτο κατὰ τί πταίω; Σὰς ἐπήνεσα ὅταν ἐνόμισα ὑμᾶς ἄξιον ἐπαίνων· δὲν μοὶ ἐπιτρέπεται νὰ σὰς μεμφθῶ ὅταν νομίζω ὑμᾶς ἀξιόμειμπτον;

» Εἶναι τάχα τὰ ἔργα σας ἱερά; Πρέπει νὰ τὰ θαυμάζῃ τις μόνον καὶ νὰ σιγᾷ; Δὲν πιστεύω ὅτι οὕτω σκέπτεσθε· δὲν νομίζω ὅτι τοιαύτην κέκτησθε γελοῖαν φιλαυτίαν. Ἐγνωρίζετε καλῶς ὅτι ὁ πρῶτος ἐπευφημήσας τὰς πρώτας ὑμῶν ᾠδὰς, εἶναι ἐλεύθερος ἵνα μετὰ τῆς αὐτῆς εὐσταθίας καταδικάσῃ τὰ νέα σας δράματα. Κατέκρινον, εἶναι ἀληθὲς τὸ ὕφος τοῦ Ἐρνά νη.....» κτλ.

Ἡ πλειονότης τῶν ἐφημερίδων ἐπετέθη κατὰ τοῦ δράματος. Αἱ Ὑπουργικαὶ ἐφημερίδες ἐθεώρουν τὸν Οὐγκὼ ὡς ἀποστάτην μετὰ τὴν ᾠδὴν του εἰς τὴν στήλην καὶ δὲν ἐσυγχώρουν αὐτὸν διότι ἀπέριψε τὴν ἀπονεμηθεῖσαν τελευταίως αὐτῷ μηνιαίαν σύνταξιν. Τὰ φιλελεύθερα φύλλα εἶχον φιλολογικούς συνεργάτας τοὺς αὐτοὺς ἐκείνους ποιητάς, οὓς τὸ δράμα τοῦ Οὐγκῷ κατεπολέμει. Ἡ Συνηγορία τῆς ἰδίως, ἥτις πρότινων ἐβδομάδων εἶχεν ἐξυμνήσει τὸ ἀδιάφορον τοῦ Οὐγκῷ, ἦν ὁ λυσιωδέστερος τῶν πολεμιῶν αὐτοῦ. Ἐν ἐτησίᾳ τινι Ἐπιθεωρήσει τῶν δραματικῶν ἔργων, ὁ Βουδεβίλλ ἐγελοιογράφησε τὴν σκηνὴν τῶν εἰκόνων. Ὁ δὲν Ῥουὴ Γομεζ παριστάνετο ὡς ὀδηγὸς ἄρκτων!

Ἐπῆρχε καὶ ἕτερον πρόσκομμα. Τὸ χειρόγραφον πεμφθὲν τοῖς λογοκριταῖς δὲν ἐπεστράφη. Ὁ Οὐγκὼ μετέβη παρ' αὐτοῖς, ἀλλὰ τῷ ἀπήνησαν ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ ἀνέγνω τὸ δράμα καὶ τὸ ἐπεκύρωσε πρὸ 45 ἡμερῶν, ὅτι δὲ εὐρίσκειτο ἤδη τὸ χειρόγραφον παρὰ τῷ σχετικῷ Ὑπουργῷ. Ὁ κ. Λαβουδοναὶ ἐπεμφε τὸ δράμα εἰς τὸ θέατρον μετὰ τῆς σημειώσεως μεταβολῶν τινων, κριθεισῶν ἀναγκαιοτάτων». Αἱ μεταβολαὶ αὗται παρεμόρφουν τὰς κυριώτερας σκηνὰς, διόπερ ὁ ποιητῆς ἀντέστη δὲν ἐπεθύμει νὰ διαδραματίσῃ καὶ αὐτὴς τὸ συμ-

βάν τῆς Marion-de-Lorme τέλος τῷ ἀφῆκαν τοὺς στίχους του, ἀφοῦ ἠναγκάσθη νὰ διαφιλονεικήσῃ αὐτοὺς ἕνα πρὸς ἕνα.

Ἴδου ἐπιστολὴ ἐπιτρέπουσα αὐτῷ τρεῖς λέξεις.

« Κύριε!

« Λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ σὰς ἀναγγείλω ὅτι ἡ Α. Ε. θεωροῦσα δικαίως τὰς παρατηρήσεις σας, ἃς ἐγὼ ἔσπευσα νὰ τῇ καταδείξω, εὐηρεστήθη νὰ συγκατατεθῇ νὰ προστεθῶσιν ἐκ νέου τὰ ἀπὸ τοῦ Ἐρνά νη διαγραφέντα. Ἐχετε λοιπὸν τὴν ἀδειαν ν' ἀφίσητε τὰ ἐν τῷ χειρογράφῳ: δειλὲ, ἀνόητε, κακοῦργε βασιλεῦ.

« Δέξασθε κτλ.

« Ὁ διευθυντὴς τοῦ ἐπὶ τῶν Θεάτρων Γραφείου.

ΤΡΟΥΒΕ.»

Ἄλλ' ὁ ὕπουργὸς δὲν παραδέχετο τὸν ἐξῆς στίχον.

« Crois-tu donc que les rois à moi me sont sacrés? »

Ὁ Ἐρνάνης ὄφειλε νὰ εἴπῃ:

« Crois-tu donc que pour vous il soit des noms carcés? »

Ὁ χειμὼν τοῦ 1829—1830 ἦν βαρύτερος. Ὁ Σηκουάνας ἐπήγη ἀπὸ τῆς 20 Δεκεμβρίου καὶ ἔμεινε πεπηγὸς μέχρι τέλους Φεβρουαρίου. Ὁ Οὐγκὼ μετέβαινεν εἰς τὸ θέατρον φέρων ἐμβάδας, ἵνα μὴ συντρίψῃ τοὺς πόδας διερχόμενος τὰς γεφύρας. Ἐν τῷ θεάτρῳ ἐκομίζετο αὐτῷ πύραυλον. Οἱ ἠθοποιοὶ ἐκρότουν τοὺς δδόντας ὑπὸ τοῦ ψυχροῦ· οἱ στίχοι ἀπεκρυσταλοῦντο ἐπὶ τῶν χειλέων αὐτῶν καὶ οὗτοι ἐπετάχονον τὸ τέλος, ἵνα σπεύσωσι παρὰ τὴν θερμάστραν.

Τούτου ἕνεκα τὸ ἔργον δὲν προὐχῶρει, ἢ δὲ ἀντίπραξις εἶχε καιρὸν νὰ διοργανωθῆ ἐπὶ τὸ τελειότερον.

Ἐπὶ τέλους αἱ δοκιμαὶ ἔληξαν. Ὁ Οὐγκῶ, προβλέπων ὅτι θὰ κατεπολεμεῖτο θηριωδῶς, ἐσκέφθη ὅτι ἔχει καθήκον νὰ προασπίσῃ ἑαυτὸν ἐνεργητικώτατα. Οἱ ἔμμισθοι ἐπιδοκιμασταὶ τοῦ θεάτρου εἶχον πρὸ τοσοῦτου χρόνου παύσει νὰ χειροκροτῶσι τὸν Καζιμίρ Δελαβίν, ὥστε δὲν ὑπῆρχεν ἀμφιβολία ὅτι θὰ ἐπολέμουν κάλλιστα κατ' αὐτοῦ. Ὁ Βασ. ἐπίτροπος προέτεινε νὰ μεταχειρισθῶσιν ὡς ἐπευφημιστὴν τὸ Γυμνάσιον, ὅπερ εἶχε πρὸς αὐτὸν ὑποχρεώσεις, καὶ διὰ τὸ ὁποῖον οὗτος ἐπίστευεν ὅτι ἠδύνατο νὰ ἐγγυηθῆ. Εἶναι ὅμως βέβαιον ὅτι τὸ Γυμνάσιον ἐπευφήμει μᾶλλον τὸν Σκριβ.

— Ἐκλέξατε, εἶπεν ὁ Ἐπίτροπος.

— Δὲν ἐκλέγω.

— Πῶς! δὲν θέλετε νὰ χειροκροτηθῆτε;

— Ὅχι!

Ὅταν ἡ ἀπάντησις αὕτη τοῦ Οὐγκῶ διεδόθη ἐν τῷ θεάτρῳ, πάντες ἠρώτουν ἀλλήλους μὴ ὁ Οὐγκῶ ἐτρελλάθη. Οὐδὲν τῶν δραμάτων ἠδύνατο νὰ ὑποστηριχθῆ ἄνευ χειροκροτήσεων, ἀλλὰ τὸ τοῦ Οὐγκῶ ἐκινδύνευεν ἐξαιρετικῶς ἂν ἰσχυρῶς δὲν ὑπεστηρίζετο, οἱ ἀντίπαλοι δὲν θ' ἄφινον αὐτὸ νὰ προχωρήσῃ κἄν. Ὁ Οὐγκῶ διετείνετο ὅτι δὲν ἠδύνατο νὰ δεχθῆ ὡνίας χειροκροτήσεις ὅτι ἄλλως οἱ θιασῶται τοῦ ἀρχαίου εἴδους τοῦ δράματος, ὀλίγον θὰ ἐνεθουσίωσιν διὰ τὸ νέον εἶδος ὅτι οὔτε οἱ ἐπευφημισάντες τὸν Δελαβίν, οὔτε οἱ ἐπικροτήσαντες τὸν Σκριβ ἦσαν ἰδικοὶ τοῦ ὅτι διὰ τὸ νέον εἶδος ἀπηρτεῖτο νέον δημόσιον ὅτι ἀγαπῶν τέχνην ἐλευθέραν, ἐπόθει καὶ ἐλευθέραν πλατεῖαν κτλ. Πάντες ἀπεδοκίμαζον ὀλοψύχως τὰς ἰδέας του ταύτας, καὶ

πολλὰ μετεχειρίσθησαν μέσα, ὅπως πείσωσιν αὐτὸν νὰ μεταβάλῃ γνώμην, ἀλλ' ἐκεῖνος ἔμενεν ἀμετάπειστος.

Ἡ περιέργεια ἦν ζωηροτάτη. Ἡ τιμὴ τῶν θεωρείων ὑπέρογκος. Ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν ὁ ποιητὴς ἐλάμβανεν ἐπιστολάς, οἷα ἡ ἐξῆς.

« Κύριε!

« Ματαίως ἐπειράθην νὰ ἐπιτύχω θεωρεῖον διὰ τὴν πρώτην παράστασιν τοῦ Ἐρ ν ἄ ν η. Μοὶ εἶπον ὅτι θὰ λάβητε τὴν καλωσύνην νὰ μοὶ προμηθεύσητε ἐν' ἑαυτῷ εἶμαι ὑπόχρεως. Εὐχαριστῶ δ' ὑμῖν προκαταβολικῶς. Ἐπόθουν νὰ ἦτο τῶν ἐξ ἑσέων, καὶ εἰ δυνατόν ἐκ τῶν χαμηλοτέρων.

» Δέξασθε κτλ.

» Τῆ 13 φεβρουαρίου 1830.

A. ΘΙΕΡΣ.»

Ὅμοίως ἔλαβε παρὰ τοῦ Βενιαμίν Κωνσταντ, τῆς κ. Lizinka di Mirbel, τοῦ Μερμὲ καὶ πλείστων ὄσων ἄλλων.

(Ἀκολουθεῖ).

ΕΡΩΣ καὶ ΨΥΧΗ

ΠΑΛΑΙΟΣ ΜΥΘΟΣ. — ΝΕΟΝ ΔΙΗΓΗΜΑ.

(Συνέχεια.—Ἰδε Φυλ. γ')

Δ'.

Δὲν θέλω νὰ κουράσω τὸν ἀναγνώστην μου, ἀφηγούμενος αὐτῷ λεπτομερῶς τὴν ἱστορίαν καὶ τῆς δευτέρας αὐτῆς νυκτός· τοσοῦτω δὲ μᾶλλον παραιτοῦμαι τῆς ἀφηγήσεως ταύτης, καθόσον τοῦτο ἤθελεν ἐπιφέρει καὶ τῆς τρίτης καὶ τῆς τετάρτης νυκτός τὴν ἱστορίαν, πρᾶγμα λίαν μονότονον, ὅπερ, βεβαίως, ἤθελε πλήξῃ τὸν ἀναγνώστην μου. Ἀφίνω λοιπὸν τὴν τοιαύτην πληκτικὴν ἐξιστόρησιν, καὶ

ἐλπίζω ὅτι θὰ μὲ τὸ γνωρίσωσι χάριν ὅσοι παρηκολούθησαν ἕως ἐδῶ τὸ διήγημα τοῦτο· ἂν δὲ μέχρι τοῦδε ἠσθάνθησαν πληξίτιν τινα ἀκουσίως μου, ἄς συλλογισθῶσιν ὅτι ἠδύνατο νὰ αἰσθανθῶσιν ἔτι πλείονα ἐκουσίως μου.

Ἀρκεῖτω μοι λοιπὸν νὰ σημειώσω τοῦτο μόνον ἐνταῦθα, ὅτι καὶ ἡ δευτέρα αὐτῆ νύξ, καὶ ἡ τρίτη καὶ ἡ τετάρτη καὶ πολλὰ ἄλλαι ἐπόμεναι παρήλθον ἀπαραλλάκτως, ἢ σχεδὸν ἀπαραλλάκτως ὡς ἡ πρώτη, ὅτι ἐκάστη αὐγὴν ἡ Ψυχὴ ἠγείρετο τῆς κλίνης κατευχαριστημένη μὲν ἀλλὰ μόνη, ὅτι διῆγε τὴν ἡμέραν ὅλην, προσπαθοῦσα μὲν πάντοτε νὰ μαντεύσῃ τὸν νυκτερινὸν τῆς φίλον ἀλλὰ μετ' ὀλιγωτέρας ἀνησυχίας καὶ μεζιζονος περιεργείας, ὅτι αἱ προσπάθειαι τῆς ἦσαν ὅλαι μάταιαι, καὶ ὅτι τὴν ἐσπέραν πάλιν κατεκλίνετο μόνη, ἐκοιμάτο μὲ σύντροφον καὶ ἐξύπνα μόνη ὡς εἶχε κατακλιθῆ.

Ἡ μονοτονία αὕτη τῆς εὐτυχίας καὶ ἠδονῆς ἤρχισε νὰ τὴν βαρύνῃ. Ἡ ὁμοιόμορφος καὶ μονότονος εὐτυχία κουράζει πολὺ περισσώτερον τῆς ὁμοιόμορφου καὶ μονοτόνου δυστυχίας. Ἄλλως τε δὲ καὶ τὸ ἄγνωστον καὶ τὸ μυστηριώδες, ὅπερ περιέβαλλε τὴν ἠρωίδα μας, καὶ τοὶ μὴ τρομάζον μῆτε ἀνησυχοῦν αὐτὴν πλέον, ἔμενεν οὐχ ἦττον ἄγνωστον καὶ ἀρκετὰ ζωηρῶς ἐκέντριζε τὴν περιέργειάν τῆς. Φαντάσου ἀναγνώστᾶ μου, νὰ εὖρης ἐσπέραν τινα ἐπὶ τῆς τραπέζης σου, ἐπιστρέφων ἀργὰ εἰς τὸν μονήρην σου κοιτῶνα, ποτήριον παλαιοῦ ρηνείου οἴνου καὶ ἐν καλὸν σιγάρον τῆς Ἀθάνας (ὑποθέτω ὅτι σοὶ ἀρέσει ὁ καλὸς οἶνος, καὶ ὅτι εὐαρέστως καπνίζεις ἐν καλὸν σιγάρον ἄλλως θὰ σ' ἔλεγον ἐν ὥραϊον γλυκισμα ἢ ἄλλο τι εὐαρέστον τρωγάλιον ἢ ἄλλο τι..... ἄς εἶναι). Θὰ ἐκπλαγῆς βεβαίως τὸ πρῶτον, ἔπειτα θὰ δοκιμάσης πιθανῶς τὰ οὐρανό-

πεμπτα δῶρα, καὶ ἴσως κατόπι πῆγς τὸ ἐν καὶ καπνίσῃς τὸ ἄλλο· θὰ αἰσθανθῆς ἐννοεῖται περιέργειαν νὰ μάθῃς τὸν μυστηριώδη σου δωρητὴν, ἀλλ' ἡ περιέργειά σου αὕτη θ' ἀνάβῃ εἰς παροξυσμὸν, ἂν ἡ αὕτη ἱστορία ἐπαναληφθῆ καὶ τὴν ἐπομένην ἐσπέραν, καὶ τὴν τρίτην, καὶ τὴν ἄλλην, καὶ πολλὰς ἄλλας. Συλλογίσου δὲ ὅτι σὺ εἶσαι ἀνὴρ καὶ ἡ περιέργειά σου ἐπομένως θὰ εἶναι ἀνδρική, ἢ δὲ Ψυχὴ ἦτο γυνή, καὶ ἡ περιέργειά τῆς ἐπομένως ἦτο γυναικὸς περιέργεια. Ἀφοῦ λοιπὸν ἐπίσθη ὅτι διὰ τῆς σκέψεως τῆς μόνης ἀδύνατον ἦτο νὰ εὖρη ὅ,τι ἐζήτει, ὅτι ὅσον καὶ ἂν ἐτυράννει τὸν νοῦν τῆς δὲν ἤθελε κατορθῶσαι νὰ μαντεύσῃ τίς καὶ ποῖος ἦτον ὁ ἐσπερινός τῆς ξένος, ὁ τοσοῦτον μυστηριωδῶς ἐπισκεπτόμενος αὐτὴν, ἀπεφάσισε νὰ ἐρωτήσῃ αὐτὸν τὸν ἴδιον, ἐλπίζουσα ὅτι μεταξὺ δύο φιλημάτων ἤθελε τοῦ ἀρπάσει τοιαύτην τινὰ ἐξομολόγησιν.

Φρούδη ὅμως ὑπῆρξεν ἡ ἐλπίς τῆς, καὶ μάταιοι οἱ κόποι ὅσους κατέβαλεν, ἵνα νικήσῃ τὴν μέθην τῆς ἠδονῆς καὶ τὸν ὕπνον ἀπὸ τῶν βλεφάρων τῆς. Ὁ νυκτερινός τῆς ἐραστής οὐ μόνον δὲν ἐξωμολογήθη εἰς τὸν θυλικὸν αὐτοῦ πνευματικὸν, ἀλλὰ καὶ τῆ ἀπηγόρευσε ἀυστηρῶς πᾶσαν τοιαύτην ἐρώτησιν τοῦ λοιποῦ, προσθεὶς σοβαρῶς, ὅτι ἤθελε διαλυθῆ ὡς ἰστὸς ἀράχνης ἢ εὐτυχία των, ἅμα ὡς ἔπνεεν ἐπ' αὐτοῦ ἡ ἐλαχίστη γνώσεως πνοή, ὅτι ἡ εὐδαιμονία των ἦτο εὐδαιμονία θάλλουσα μόνον εἰς τὸ σκότος καὶ μαραινόμενη εἰς τὸ φῶς. Μάτην παρεκάλεσεν ἡ Ψυχὴ, μάτην ἐθώπευσε τὴν μεταξίνην τοῦ συζύγου τῆς κόμην, μάτην ἐτύπωσε φλογερά φιλήματα ἐπὶ τῶν χειλέων του, μάτην ἔχυσε τέλος τὰ θερμότερα τῶν ὀφθαλμῶν τῆς δάκρυα, τὰ δάκρυα ἐκεῖνα, ἅτινα φυλάττουν αἱ γυναί-

κες διὰ τὰς ἐπισήμους περιστάσεις. Ἄδυσώπητος ὑπῆρξεν ἐκεῖνος· τῇ ἀνταπέδωκε πολλαπλασίους τὰς θωπείας της, δὲν νύχαρίστησεν ὅμως καὶ τὴν περιέργειάν της.

— Μὴ ζήτη, Ψυχὴ μου, τῇ εἶπε νὰ μάθῃ ποῖος εἶμαι· ἔσο εὐδαίμων εἰς τὰς ἀγκάλας μου, ὅπως εἶμαι εἰς τὰς ἰδικάς σου, καὶ ἀρκοῦ εἰς τοῦτο. Τί θέλεις περισσότερο καὶ κατὰ τί θ' αὐξήσῃ τὴν εὐτυχίαν μας τὸ νὰ μάθῃς τὸ ὄνομά μου; Κατ' οὐδὲν, ἀγαπητῆ μου Ψυχὴ· θὰ τὴν καταστρέψῃ μάλιστα, σοὶ τὸ ὀρκίζομαι εἰς τὸν ἔρωτά μας. Θὰ τὴν καταστρέψῃ, διότι ἅμα μάθῃς ποῖος εἶμαι, ἅμα ἴδῃς τὸ πρόσωπόν μου, θὰ μὲ χάσῃς εὐθὺς ἀπὸ τὰς ἀγκάλας σου καὶ δὲν θὰ μ' ἐπανίδῃς πλέον! Θὰ θρηνήσῃς τότε τὸν χωρισμόν μας, θὰ χύσῃς πικρὰ μεταμελείας δάκρυα, ἀλλ' οὐδὲν θὰ σοὶ ὠφελῆσει· τὸ γνωστὸν δὲν γίνεται πλέον ἄγνωστον. Ἀγάπα με ὡς σὲ ἀγαπῶ, Ψυχὴ μου, ἀλλ' ἀγνοεῖ τι ἀγαπᾷ· δὲν εἶναι ἀρκετὰ θερμὴ ἢ ἀγκάλη μας, δὲν εἶναι ἀρκετὰ φλογερὰ τὰ φιλήματά μας; τί περισσότερο θέλεις; τί ζητεῖς νὰ ἀποκαλύψῃς ὅ,τι πρέπει καὶ σὺ ν' ἀγνοῖς καὶ οἱ ἐχθροὶ σου νὰ μὴ γνωρίζωσιν; Ἄφες, ἄφες, ἀγαπητῆ μου, νὰ παρέρχηται οὕτως ἄγνωστος καὶ μυστικὴ ἢ ἀγάπη μας, ὡς μικρὸν ἀλλὰ δροσῶδες καὶ διαυγὲς ρυάκιον, ψιθυρίζον ὑπὸ τὴν πρασίην χλόην· μὴν ἐπιθυμῆς νὰ ἀποκαλύψῃς τὸ βέηθρον τοῦ εἰς τὰς καυστικὰς ἀκτίνας τοῦ ἡλίου, αἵτινες θὰ τὸ ἀπορρόφήσωσι καὶ θὰ τὸ ξηράνωσι. Δός με τὴν ὑπόσχεσιν νὰ μὴ μ' ἐρωτήσῃς πλέον τίς εἶμαι μῆτε νὰ προσπαθήσῃς κἄν νὰ τὸ μάθῃς μόνη σου· σοὺ ζητῶ τοῦτο χάριν τῆς ἀγάπης μας, χάριν σοῦ τῆς ἰδίας, χάριν τῆς εὐτυχίας καὶ τῶν δύο μας.

Εἰς τοὺς λόγους τούτους, διακοπέντας πολλάκις ὑπὸ ἀσπασμῶν καὶ περιπτύξεων δὲν κα-

τόρθωσε νὰ ἀντιστῇ ἢ νεαρὰ γυνή. Ἐδῶκε τὴν ζητηθεῖσαν ὑπόσχεσιν καὶ οἱ θερμοὶ σύζυγοι ἐχωρίσθησαν πρὶν ἢ ἔτι διολισθήσῃ εἰς τὸν κοιτῶνά των διὰ τῆς πυκνῆς αὐλαίας τοῦ παραθύρου ἢ πρώτη πρωϊνὴ ἀκτίς.

Δυστυχῶς ὅμως ἡ δοθεῖσα ὑπόσχεσις ἦν ἀνωτέρα τῶν δυνάμεών της καὶ ἀσθενεστέρα τῆς περιεργείας της· τοῦτο δὲ τὸ ἐνόησεν ἡ Ψυχὴ, ἅμα ὡς ἀπέμεινε μόνη, καὶ αἱ εὐγλωττοὶ παρακλήσεις τοῦ ἔραστοῦ της δὲν ἀντήχουν πλέον εἰς τὰ ὠτά της. Τότε ἐζήτησε νὰ ἐξετάσῃ τοὺς λόγους του, ἵνα δικαιολογήσῃ καὶ ἐκεῖνου τὴν ἀπαγόρευσιν καὶ αὐτῆς τῆς ἰδίας τὴν ὑπόσχεσιν· δὲν τὸ κατόρθωσεν ὅμως.

— Τί λόγον ἔχει, διελογίζετο ἡ Ψυχὴ, νὰ μὴ θέλῃ νὰ ἀποκαλυφθῇ εἰς ἐμέ; ἂν μὲ ἀγαπᾷ ἀληθῶς, ὡς λέγει, διατὶ δὲν μὲ ἐμπιστεύεται; ἢ ἂν ἡ δυσπιστία του αὐτῆ εἶναι ἀνάγκη, διατὶ δὲν ἐζήγησε καὶ εἰς ἐμέ τὴν ἀνάγκην αὐτὴν, ἵνα τὴν ἀναγνωρίσω καὶ ἐγὼ καὶ ὑποταχθῶ; Ποῖοι εἶναι οἱ ἐχθροὶ μου αὐτοὶ, εἰς οὓς πρέπει νὰ μείνῃ κεκρυμμένη ἡ ἀγάπη μας; Εἰς μάτην κοπιᾶζω τὸν νοῦν μου· δὲν εὐρίσκω κανένα ἐχθρόν μου· δὲν γνωρίζω τοῦλάχιστον ἄνθρωπον ἢ Θεόν, καθ' οὗ νὰ ἡμάρτησα, καὶ οὕτινος νὰ ἐπέσυρα τὴν ἐχθραν· οὔτε ἐννοῶ πῶς δύναται νὰ καταστραφῇ ἡ ἀγάπη μας, ἂν μάθω εἰς τίνα χρεωστῶ τὴν εὐτυχίαν μου, ἂν γνωρίσω ποῖον εἶναι τὸ πεφλημένον αὐτὸ ὄν, οὔτινος μὲ θερμαίνουσι τὴν νύκτα αἱ ἀγκάλαι. Τοῦτο εἶναι αἰνίγμα δι' ἐμέ· διατὶ δὲν μοι ἔδωκε καὶ τὴν λύσιν του, ἀφοῦ θέλει νὰ τὸ σεβασθῶ;..... Ὅχι, δὲν εἶναι ἀλήθεια ὅσα μὲ εἶπε, ἀλλὰ μόνον εὐγλωττος ὑπεκφυγὴ τῶν παρακλήσεών μου· ἠθέλησε νὰ μὲ φοβίσῃ διὰ νὰ μὴ ζητήσω νὰ μάθω τίς εἶναι· ἔχει συμφέρον λοιπὸν νὰ κρύπτηται.... ἀλλὰ ποῖον συμφέρον;....

Εἰς τὰς σκέψεις αὐτὰς ἐβυθίσθη πολὺ ὁ νοῦς τῆς ἡρώδους μου, καὶ εἰς τὸ βάθος αὐτῶν κατόρθωσεν ἐπὶ τέλους νὰ εὕρῃ λύσιν τινὰ τῆς ἀπορίας της, μέσον τι προσφορώτατον, ὡς ἐνόμιζε, δι' οὗ ἤθελε δυνηθῆ καὶ τὴν περιέργειαν αὐτῆς νὰ εὐχαριστήσῃ καὶ τὸν νυκτερινόν της φίλον συγχρόνως νὰ μὴ λυπήσῃ. Διὰ τῆς ἐπινοίας της ταύτης ἤθελεν ἴδει καὶ γνωρίσει κατὰ πρόσωπον τὸν κρυπτόμενον ἔραστήν της, χωρὶς νὰ τὸ αἰσθανθῇ, χωρὶς ἐκείνη νὰ φωραθῇ ἄπιστος καὶ παραβάτης τῆς ὑποσχέσεώς της.

Γυναῖκες! γυναῖκες! ὀπαδοὶ τοῦ σπαρτιατικοῦ ἐκεῖνου θεσμοῦ, τοῦ τιμωροῦντος ὄχι τὸν κλέπτην ἀλλὰ τὸν μὴ κατορθοῦντα νὰ κρύψῃ τὴν κλοπὴν, λάτρεις τῆς ἐπιφανείας ἐν παντί! Πάντα νομίζετε συγχωρητὰ ἀπέναντι ὑμῶν αὐτῶν καὶ τῆς συνειδήσεώς σας, ἀρκεῖ μόνον ὁ κόσμος νὰ μὴ τὰ γνωρίζῃ; ἀρκεῖ μόνον ἡ φοβερὰ μάστιξ τοῦ caneam νὰ μὴ σὰς ἀπειλῇ!

(Ἀκολουθεῖ).

Αἲ ΜΟΥΣΑΙ

Αἲ Πιερίδες, ὡς πολλάκις ἐπονομάζονται, ἦσαν αἱ νύμφαι τῶν πηγῶν τῶν ἀναβρουσσῶν ἐπὶ τοῦ ὄρους Ἐλικῶνος καὶ τοῦ Παρνασσοῦ, τῆς Κασταλίας δηλαδὴ, Ἀγανίπης καὶ Πίμπλης ἢ Πιμπλείας, ὧν τὰ ἱερά ὕδατα ἐνέπνεον τὸν εὐλαβῶς λουόμενον διὰ ποιητικοῦ οἴστρου. Ἐλέγοντο δὲ θυγατέρες τοῦ Διὸς καὶ τῆς Τιτανίδος νύμφης Μενήμοσύνης, καὶ ἐπονομάζοντο Πιερίδες ἀπὸ τῆς Πιερίας παρὰ τὸν Ὀλυμπον, ἐνθα ἐγεννήθησαν. Ὁ χῶρος οὗτος φαίνεται ὅτι ἦτο ἡ

πρῶτη τῆς λατρείας αὐτῶν ἔδρα, ὅθεν ἐξηπλώθη ἐπὶ τὸν Παρνασσόν, ἐν Ἀθήναις, Σπάρτῃ, Τροιζίνι καὶ καθόλου ἐν Ἑλλάδι. Συνήθως ἡ ἐπέκτασις τῆς τῶν Μουσῶν λατρείας ἀπεδίδετο τῷ γέροντι Θρακί Πιέρῳ, περὶ οὗ ἐλέγετο ὅτι, ἔχων ἐννέα θυγατέρας ὠνόμασεν αὐτὰς ἀπὸ τῶν Μουσῶν, καὶ προσεκάλεσεν αὐτὰς εἰς μουσικὸν διαγωνισμόν μετὰ τῶν θυγατέρων του. Ἀλλ' ἡ ἀσέβειά του ἐτιμωρήθη αὐστηρότατα· διότι αἱ θυγατέρες του ἠττηθεῖσαι μετεμορφώθησαν εἰς ὠδικὰ πτηνά. Ἡ δὲ λατρεία τῶν Μουσῶν ἐπανηγουρίζετο ἐπὶ τοῦ Ἐλικῶνος ἐν σπηλαίῳ τινί, ἐνθα καὶ αἱ πηγαὶ Κασταλία καὶ Ἴπποκρήνη, κοσμουμένῳ διὰ πλείστων ἀριστουργημάτων ἀφιερωμένων αὐταῖς ὑπὸ τῶν προσκυνητῶν ἀγῶνες δὲ τελούμενοι κατὰ τὴν ἐορτὴν, ἐκαλοῦντο Μοῦσεῖα.

Αἱ Μοῦσαι προϊόντος τοῦ χρόνου ἔλαβον καὶ τὴν προστασίαν τῆς μουσικῆς, τῆς ποιήσεως, τῶν καλῶν τεχνῶν καὶ ἐν γένει παντὸς ὅπερ συντελεῖ πρὸς ἐξευγενισμόν καὶ πολιτισμόν τοῦ ἀνθρώπου. Αἱ συνήθεις κατοικίας αὐτῶν ἦσαν ὁ Παρνασσός, ὁ Ἐλικῶν καὶ ὁ Πίνδος, ἀφ' ὧν ἐπροστάτευον καὶ ἐνέπνεον τοὺς τυχόντας τῆς εὐνοίας των. Οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ εἰς τὸν Ὀλυμπον συνήθως φοιτῶσι πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ φαιδρύνωσι τὴν ὀμηγυρὴν τῶν ἀθανάτων διὰ τῆς μουσικῆς καὶ τῶν ἀσμάτων, τῶν ὁποίων τὸ θέμα ἦτο συνηθέστερον ἢ ἐξὺμνησις τοῦ μεγαλείου τοῦ Διός. Τοιαύτην εἰκόνα μᾶς δίδει ὁ Ὀμηρὸς ἐν Ἰλ Β 600—604 λέγων.

» Ὡς τότε μὲν πρόπαν ἡμᾶρ ἐς ἡέλιον καταδύντα δαίνυντο (οἱ θεοί), οὐδέτι θυμὸς ἐδαίετο δαιτὸς εἴσης, οὐ μὲν φόρυγος περικαλλέος ἦν ἔχ' Ἀπόλλων, Μουσῶν θ', αἳ ἄειδον ἀμειβόμενα ὀπι καλῆ.»

Ἀλλὰ πολλάκις εὐμενῶς προσεφέροντο διὰ

τῆς παρουσίας καὶ τῆς τέχνης των νὰ φαιδρύνωσι καὶ τοὺς ὀμίλους τῶν θνητῶν, οὓς εὐνοοῦσιν. Αὐταὶ ἔψαλλον ἐν τῷ γάμῳ τοῦ Κάδμου καὶ τῆς Ἀρμονίας καὶ ἐν τῷ τοῦ Πηλέως καὶ τῆς Θέτιδος· οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ἐν μεγάλαις συμφοραῖς κατέρχονται ἐκ τῆς κατωικίας των διὰ νὰ θρηνησῶσιν ἐν μουσικῇ ἁρμονίᾳ, ὅτε καὶ αὐτοὶ οἱ θεοὶ δὲν δύνανται νὰ κρατήσωσι τὰ ἀμβρόσια αὐτῶν δάκρυα. Ἐπὶ τοῦ θανάτου Π. Χ. τοῦ Ἀχιλλέως.

« Μοῦσαι δ' ἐννέα πᾶσαι ἀμειβόμεναι ἐπὶ καλῇ
θρήνηον ἐνθα κεν οὔτιν' ἀδάκρυτον γ' ἐννόησας
ἀργείων· Τ ο ὖ ο ν γ ἀ ρ ὑ π ὀ ρ ω ρ ε Μ ο ῦ σ α λ ἑ
γ ρ ε ι α
ἐπτά δὲ καὶ δέκα μένσε ὁμῶς νύκτας τε καὶ ἡμᾶρ
κλαίονεν ἀθάνατοί τε θεοὶ θνητοὶ τε ἄνθρωποι.»

Ἀρχηγὸς τῶν Μουσῶν ἦν ὁ Ἀπόλλων καὶ διὰ τοῦτο ὀνομάζεται Μ ο υ σ η γ ἑ τ η ς. Ἀλλὰ καίτοι γενικῶς μετὰ τοῦ Ἀπόλλωνος εἶναι συνδεδεμένοι, διὸ καὶ ἔλαβον τὸ χάρισμα τοῦ προφητεύειν τὰ μέλλοντα, εὐρηναὶ ὅμως σχέσιν ἔχουσαι καὶ μετὰ τοῦ Διονύσου, οὗτινος ἡ ἔμπνευσις ἦν ἀγρίας καὶ διεγερτικῆς φύσεως. Ἐπειδὴ δὲ ἦσαν νύμφαι τῶν ἱερῶν πηγῶν ἐπὶ τῶν ὄρεων, ἐφ' ὧν ἔζων, ἔπρεπε τὰ ἄσματά των νὰ μιμῶνται τὸν πολὺν τῶν ὑδάτων θροῦν καὶ τὴν ὀρητικὴν αὐτῶν κίνησιν, ἡ δ' ἐπὶ τοῦ Ἐλικῶνος λατρεία των καὶ ἡ ὀνομασία των Ἐ λ ι κ ω ν ι ἄ δ ε ς, θεωρητέον ἡ αἰτία τῶν μετὰ τοῦ Διονύσου σχέσεων αὐτῶν.

Ἡ γενεαλογία τῶν Μουσῶν εἶναι διάφορος κατὰ διαφόρους τόπους καὶ λίαν πεπλεγμένη. Ἡ κυριωτέρα, ἅμα δὲ καὶ σημαντικωτέρα περὶ τῆς γεννήσεως αὐτῶν δοξασία ἦν ὅτι αἱ Μοῦσαι ἦσαν θυγατέρες τοῦ Διὸς καὶ τῆς Μνημοσύνης, γεννηθεῖσαι ἐν Πιερίᾳ· ἀλλ' ἄλλοι τὰς θεωροῦσι θυγατέρας τοῦ Ο ὑ ρ α ν ο ῦ

καὶ τῆς Γ ἧ ς, ἄλλοι τοῦ Πιέρου καὶ τῆς Ἀ ν τ ι ὀ π η ς ἢ τοῦ Ἀ π ὀ λ λ ω ν ο ς, ἄλλοι τοῦ Διὸς καὶ τῆς Π λ ο υ σ ί α ς, ἢ τοῦ Διὸς καὶ τῆς Μ ο ν ἑ τ α ς καὶ ἄλλοι τοῦ Διὸς καὶ τῆς Ἀ θ η ν ἄ ς, ἢ τοῦ Αἰθέρος καὶ τῆς Γ ἧ ς.

Οὐδὲ περὶ τοῦ ἀριθμοῦ αὐτῶν μία τις ἀνέκαθεν ἐπεκράτησε δοξασία. Πρὸς ταῖς ἐννέα τοῦ Ὀμήρου καὶ Ἡσιόδου Μούσαις ἔχομεν καὶ τρεῖς ἄλλας, τὴν Μ ε λ ἑ τ η ν, Μ ν ἡ μ η ν καὶ Ἀ ο ι δ ὶ ν, αἵτινες λέγονται θυγατέρες τοῦ Οὐρανοῦ, καὶ ὑποτίθενται ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων ὑπάρχουσαι χρόνων. Ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ Ὀμηρος καὶ ὁ Ἡσιόδος, αἱ δύο μέγισται τῆς Ἀρχαίας Ἑλλάδος Θρησκευτικαὶ καὶ κοσμογονικαὶ πηγαί, ὀρίζουσι τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν εἰς ἐννέα, δυνάμεθα οὐχὶ ἄνευ λόγου νὰ συμπεράνωμεν ὅτι οὗτος ἦν ἀρχαῖος αὐτῶν ἀριθμὸς, οἱ δὲ ἄλλοι ἀριθμοὶ καὶ ὀνομασῖαι μεταγενέστερα πλάσματα ἀνησύχου φαντασίας. Ἐν τοῖς ἔργοις τῆς καλλιτεχνίας τῶν ἀρχαίων χρόνων αἱ Μοῦσαι πάντοτε παρίστανται ἐν συμπλέγματι, τὴν αὐτὴν ἐνδεδυμένοι ἐνδυμασίαν καὶ φέρουσαι μουσικὰ ὄργανα, λύραν δηλαδὴ, αὐλὸν, φόρμιγγα ἢ βίβλους χειρογράφων. Τὸ ἔθος τοῦ συλλέγειν χειρογραφα, γραφέντα ὑπὸ τὴν ἔμπνευσιν τῆς Μούσης, ἐγένετο ἡ πρώτη ἀφορμὴ τῆς συστάσεως Μ ο υ σ ε ἰ ω ν, οἷα ὑπάρχουσιν ἐν τοῖς μεταγενεστέροις χρόνοις· καὶ οὕτως ἡ λέξις Μοῦσειον μᾶς φέρει εἰς τὴν λατρείαν τῶν Μουσῶν καὶ τὰς πρώτας περιόδους τοῦ πολιτισμοῦ, καθ' ὅσον ὁ πολιτισμὸς εἶνε προῖον τῆς ἔμπνευσεως τῆς Μούσης.

Ὁ Ὀμηρος ἐν Ὀδ. Ω. 64. ὀρίζει μὲν εἰς ἐννέα τὸν ἀριθμὸν τῶν Μουσῶν· ἀλλ' οὐδεμίαν ἰδίαν ὀνομασίαν ἀποδίδει ἐκάστη αὐτῶν. Πρῶτος ὁ Ἡσιόδος ἀναφέρει τὰ ὀνόματα τῶν

Μουσῶν, ἅτινα δι' αὐτοῦ καθιερώθησαν καὶ ἐν τῇ λοιπῇ Ἑλλάδι. Εἶναι δὲ ΚΛΕΙΩ, ΜΕΛΠΟΜΕΝΗ, ΘΑΛΙΑ, ΚΑΛΛΙΟΠΗ, ΟΥΡΑΝΙΑ, ΕΥΤΕΡΠΗ, ΠΟΛΥΜΝΙΑ, ΕΡΑΤΩ, ΤΕΓΨΙΧΟΡΗ.

Ἐπιτραπήτω μοι μικρά τις καλλιτεχνικὴ τῶν Μουσῶν περιγραφή.

1. Κλειώ ἢ τῆς Ἰστορίας ἔφορος Μοῦσα, εἰκονίζεται ἐν τοῖς μνημείοις τῆς τέχνης καθήμενη καὶ διὰ κλάδου δάφνης ἐστεμμένη, καὶ ἐν μὲν τῇ χειρὶ ἔχουσα ἡμιεωγμένην βίβλον, κιβώτιον δὲ περιέχον πλείονα τῶν χειρογράφων τούτων βιβλίων παράκειται. Ἄλλοτε ἐν μὲν τῇ μιᾷ φέρει βίβλον, ἐν δὲ τῇ ἄλλῃ γραφικὸν ἐργαλεῖον.

2. Μελπομένη. Μοῦσα τῆς Τραγωδίας, σπουδαία καὶ ἀξιοπρεπῆς μορφή τὸν μὲν δεξιὸν πόδα ἔχει ἐπὶ λίθου, ἐν δὲ τῇ δεξιᾷ φέρει προσωπεῖον τῶν τραγικῶν καὶ ἐν τῇ ἀριστερᾷ μικρὰν βίβλον, κατὰ πᾶσαν πιθανότητα ἀπόσπασμά τι τραγικοῦ δράματος. Ὁ μακρὸς χιτῶν τῆς περὶ τὴν ὄσφυν ἐζωσμένος πίπτει ἀτημέλητος, ὅπως ἀτημέλητως κατέρχεται ἐκ τῶν ὤμων τῆς καὶ ὁ πέπλος. Φέρει καὶ ξιφίδιον ἐν τῇ χειρὶ.

3. Θαλία ἢ μοῦσα τῆς Κωμωδίας καὶ τῆς Εἰδυλλικῆς ποιήσεως, φέρει κράσπεδον ἐριμμένον ἐπὶ τῶν ὤμων καὶ διὰ τῆς δεξιᾶς κρατεῖ ποιμενικὴν ῥάβδον καὶ προσωπεῖον τῶν Κωμικῶν.

4. Καλλιόπη. Μοῦσα τῆς Ἡρωικῆς Ποιήσεως, ἥτις ὡς ἄρχουσα τῶν Μουσῶν θεωρουμένη εἶναι πολλὰκις ἀντιπρόσωπος αὐτῶν, εἰκονίζεται δὲ καθήμενη καὶ κρατοῦσα γεγραμμένον πίνακα καὶ στύλον. Ἄλλοτε ἵσταται περὶ τὴν κεφαλὴν ἔχουσα στέφανον, καὶ κρατεῖ χειρογράφον βίβλον ἢ αὐλὸν περὶ τὸν ὅποιον εἶναι ἐληλεγμένος κλάδος δάφνης.

5. Οὐρανία, ἔφορος καὶ προστάτις τῆς Ἀστρονομίας, παρίσταται καθημένη καὶ ἔχουσα τὸν βραχίονα ἐπὶ Οὐρανοῦ σφαίρας ἐστηριγμένον, καὶ κρατεῖ ζεύγος διαβιτῶν, ἐν ᾧ διὰ τῆς ἄλλης δεικνύει τὸν Οὐρανόν. Εἰς ἄλλα ἔργα φέρει διάδημα ἐξ ἀστέρων καὶ λύραν καὶ ἔχει τὰ ὄμματα ἐστραμμένα πρὸς τοὺς ἀστέρας, δακτυλοδεικτοῦσα τι ἐπὶ παρακειμένης σφαίρας.

6. Εὐτέρπη. Μοῦσα τῆς Μουσικῆς «δότῃρα τῆς καλῆς τέρψεως», ὡς τὸ ὄνομά της σημαίνει, παίζει διπλοῦν αὐλόν, προστατεύει δὲ καὶ τὴν Λυρικὴν ποίησιν.

7. Πολύμνια, ἢ εἰς ὕμνους πλουσία, εἶναι ἡ ἔφορος τοῦ ἄσματος καὶ τῆς ῥητορείας, καὶ ἐθεωρεῖτο εὐρέτις τῶν μύθων· διὸ καὶ παρίσταται σύννους καὶ σκεπτικῆ, ἔχουσα τὸν δάκτυλον ἐπὶ τῶν χειλέων καὶ στέφανον κλάδου δάφνης. Ἄλλοτε φαίνεται ἡσυχος, σκυθρωπὴ καὶ παρατηρητικῆ, ἐπὶ κίονος στηριζομένη, τὰς χεῖρας ὑπὸ τὸ ἐνδυμα κρύπτουσα καὶ που φέρουσα καλύπτραν, δηλοῦσα διὰ τούτου τὴν κεκρυμμένην ἐν τοῖς μύθοις ἀλήθειαν, ἐν ᾧ διὰ τῆς στάσεώς της σημαίνει τὴν μέθοδον πρὸς ἐπιτυχῆ αὐτῶν ἐρμηνείαν. Ἐλατρεύετο δὲ καὶ ὡς προστάτις τῆς ἱερᾶς Ποιήσεως καὶ τῶν Ὑμνων.

8. Ἐρατώ ἢ μοῦσα τοῦ Ἔρωτος καὶ τῶν Ἐρωτικῶν ἀσμάτων, φέρει στέφανον καὶ παίζει ἐπὶ φόρμιγγος πολυχόρδου. Πολλάκις δὲ ἔχει παρ' ἑαυτὴν λύραν καὶ ἐν ταῖς χερσὶ τόξον ἢ κλάδον μύρτου ἢ ῥόδου.

9. Τερψιχόρη ἢ τελευταία τῶν Μουσῶν καὶ ὡς τὸ ὄνομά της σημαίνει ἔφορος τοῦ χοροῦ, συνήθως εἰκονίζεται παίζουσα λύραν· ἀλλ' ἐνίοτε ἔχει κύμβαλον, καὶ ἐσθῆτα ἀνηρητημένην, καὶ φαίνεται ἔτοιμος πρὸς ἐξάσκη-

σιν τοῦ κακῆ μοῖρα παραμορφωθέντος ἔργου τῆς.

Ἄλλ' ἔλθομεν ἤδη καὶ ἐπὶ τὴν ιδιότητα καὶ τὸν χαρακτῆρα τῶν Μουσῶν. Ἐν τοῖς Ὀμηρικοῖς ποιήμασιν, ὡς εἶδομεν, αἱ Μοῦσαι εἶναι θεαὶ τῆς ἀοιδῆς καὶ ποιήσεως, καὶ κατοικοῦσιν ἐν Ὀλύμπῳ — Ὀλύμπια δώματ' ἔχουσι. — Ὁ θεὸς ποιητῆς λέγει τὰς Μούσας θυγατέρας τοῦ Διός· ἀλλ' οὐδόλως μνημονεύει τῆς μητρὸς αὐτῶν, ἣν ὁ Ἡσίοδος ἐν Θεογ. 915 ὀνομάζει Μνημοσύνην. Ὁ ποιητῆς ἴσως ἐστὶ τῷ μῆδενι ἂν μὴ αἱ Μοῦσαι τὸν εὐνοήσωσι, καὶ τῷ ἐμπνεύσωσι τὸν ποιητικὸν οἶστρον εἰς ὃ, τι διηγηθῆσεται μέγα συμβᾶν ἢ πρὸς ὕμνον τῶν ἀθανάτων, εἴτε καὶ πρὸς κλέοςτων θνητῶν ἀνδρῶν. Ἐπειδὴ δὲ ὁ ἀοιδὸς ὁ τῶν μέσων αἰῶνων, *barde* καὶ *troubadour* καὶ καθ' ἡμᾶς Κραβαρίτης, οὐ μόνον ἐν ποιήμασιν ἐξῆμνει τὰ κατορθώματα τῶν ἀνθρώπων, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὴν φόρμιγγα καὶ τὸν αὐλὸν ἄδων παθητικώτερα καὶ μᾶλλον ἐνδιαφέροντα καθίστα, διὰ τοῦτο παρὰ τῆς Μούσης καὶ τοῦτο τὸ χάρισμα ἐλάμβανεν. Ἀλλὰ πρὸς ἀπόκτησιν τῆς ἡδίας ἀοιδῆς, τοῦ ὑψίστου τῶν ἀγαθῶν, ἔπρεπε νὰ λάβῃ καὶ κακὸν τι. Τὸν ἐν τῷ μεγάρῳ τοῦ Βασιλέως τῶν Φαιάκων Ἀλκινόου Θεῖον ἀοιδὸν Δημόδοκον

« Μοῦσ' ἐφίλησε, δίδου δ' ἀγαθὸν τε κακὸν τε,
ὄφθαλμῶν μὲν ἄμερσε δίδου δ' ἠδεῖαν ἀοιδῆν. »

Καὶ εἰ μὲν τὸ χάρισμα τῶν Μουσῶν πάντοτε συνεπέφερε καὶ κακὸν, ἀλλ' ἢ ἐκ τούτου τιμὴ ἦν μεγίστη, καθὼς ἐκ τῶν Μουσῶν αὐτῶν προερχομένη, βασιλεῖς δὲ καὶ ἡγεμόνες ἐτίμων τὸν ἀοιδὸν διὰ τῆς φιλίας καὶ ἐμπιστοσύνης των καὶ ὁ Ἀγαμέμνων εἰς Τροίαν ἀπερχόμενος εἰς ἀοιδὸν τὴν τῆς συζύγου φυλακὴν ἐπιτρέπει. Ἄλλ' οὐχὶ ἅπαξ ἡ Μοῦσα

τὸν ποιητὴν ἐμπνεύσασα ἀφίνει εἰς τὴν ἰδίαν τύχην· ἀλλ' ἐκάστοτε τῷ γνωστοποιεῖ τὰ συμβάντα, οἷα ἐγένοντο, καὶ τῷ ἐμπνέει κατὰλληλον ὕφος πρὸς ἔπαινον· διότι αἱ τοῦ Διὸς θυγατέρες πάρεσιν, ἴσχετε πάντα: τὴν τοιαύτην ὅμως ιδιότητα σπανίως λαμβάνει καὶ ὁ Ἀπόλλων· διότι ὁ Ὀμηρὸς λέγει περὶ Δημόδοκου ὅτι, τόσῳ ἀκριβῶς καὶ ἡδέως ἄδων τὰ κατορθώματα τῶν Ἀχαιῶν ἐν Τροίᾳ, ἢ ὑπὸ τῆς Μούσης ἐδιδάχθη ἢ ὑπὸ τοῦ Ἀπόλλωνος· ἀλλὰ πιθανῶς Μουσηγέτης ἐνταῦθα θεωρητέος ὁ Ἀπόλλων.

Οἱ ἀρχαῖοι ποιηταὶ τὴν Μοῦσαν ἐπικαλούμενοι, εἰλικρινῶς ἐπίστευον ὅτι ἐμπνέονται ὑπὸ Θεότητος καὶ διηγοῦνται τὰ συμβάντα, οἷα εἰσὶ, διότι θεοθεν τὰ λαμβάνουσιν· ἀλλ' ὅπως πᾶσα εἰλικρινῆς πίστις προϊόντος τοῦ χρόνου συνήθεια γίνεται, οὕτω καὶ ἡ τῆς Μούσης ἐμπνευσις. Μεταγενέστεροι τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος ποιηταὶ τὴν Μοῦσαν ἐν ἀρχῇ τῶν ποιημάτων των ἐπικαλούμενοι, κατὰ συνήθειαν μόνον τοῦτο ἐποίουν, ὅπως ἡμεῖς ἐν τῇ χριστιανικῇ ἐποχῇ οὐδόλως εἰς τὰ περὶ Μούσης μυθολογούμενα πιστεύοντες. Ἠγάπων μὲν αἱ Μοῦσαι καὶ ἠνόουσαν τὸν καλὸν ἀοιδόν· ἀλλ' ἐμίσουν καὶ ἐπετροπιάζοντο τὸν ἀσεβῆ καὶ ὑψαύχενον. Εἶδομεν ἀρχόμενοι τοῦ λόγου τὰς θυγατέρας τοῦ Θρακῆς Πιέρου εἰς ᾠδικὰ μεταμορφωθείσας πτηνὰ διὰ τὴν τοῦ πατρὸς πρὸς τὰς Μούσας αὐθάδειαν. Ὁ Ὀμηρὸς μνημονεύει τοῦ Θρακῆς Θαμύριδος διὰ παρομοίαν αὐθάδειαν ὑπὸ τῶν Μουσῶν τιμωρηθέντος

» (Ἐν Πύλῳ) ἔνθατε Μοῦσαι
ἀντόμεναι Θάμυριν τὸν Θρηκτικὰ παῦσαν ἀοιδῆς,
Οἰχαλίηθεν ἰόντα παρ' Εὐρύτου Οἰχαλιῆτος·
σεῦτό γὰρ εὐχόμενος νικησέμεν, εἶπερ ἂν αὐταὶ
Μοῦσαι ἀείδοιεν, κοῦραι Διὸς αἰγιόχοιο·
αὶ δὲ χολωσάμεναι πηρὸν θέσαν, αὐτὰρ ἀοιδῆν

θεσπεσίην ἀφέλονται καὶ ἐκλέλαθον κίθαριστύν. = (Ἰλ. Β. 594—600.)

Λέγεται δὲ ὅτι καὶ αἱ Σειρήνες, ὅτε τὸ πλείστον τοῦ σώματός των ἦν πτερωτῶν, προσεκάλεσαν τὰς Μούσας εἰς μουσικὸν διαγωνισμόν, καθ' ὃν ἠττηθεῖσαι ἐτιμωρήθησαν διὰ τῆς ἀπωλείας τῶν ὠραίων πτερυγῶν των, ἃς αἱ Μοῦσαι ἔθεσαν ὡς κόσμημα ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, ὅθεν πολάκις εἰκονίζονται πτερὰ φέρουσαι.

Ἐπειδὴ δὲ αἱ Μοῦσαι εἶναι ἔφοροι καὶ προστατίδες τῆς Μουσικῆς καὶ τῆς Ποιήσεως, διὰ τοῦτο πολλοὶ τῶν ἐπιφανῶν ἀοιδῶν καὶ ποιητῶν λέγονται γόνιοι των, ὅπερ ἄντικρυς ἀντιβαίνει πρὸς τὸν χαρακτῆρα αὐτῶν. Λίνος—προσωποποίησις τῶν λίνων, θρηνηφῶν δηλαδὴ ἀσμάτων—ἐλέγετο υἱὸς τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ μιᾶς Μούσης, τῆς Καλλιόπης ἢ Τερψιχόρης, ἢ τοῦ Ἀμφιμάρου καὶ τῆς Οὐρανίας. Μία τῶν πολλῶν περὶ Ὑακίνθου τοῦ Σπαρτιάτου γενεαλογίῶν λέγει αὐτὸν υἱὸν τῆς Κλειοῦς καὶ τοῦ Πιέρου. Ὁρφεὺς δὲ ὁ τῶν Ὀρφεῶν λόγων ἰδρυτῆς, ὁ διὰ τῆς λύρας του κατακλιῶν καὶ ζῶα καὶ λίθους καὶ αὐτὸν τὸν ἄγριον τοῦ ἄδου φύλακα πεντηκοντακέφαλον κύνα Κέρβερον δαμάσας, τὴν δὲ σκληρὰν τοῦ Πλούτωνος καρδίαν μαλάξας, τῆς Μούσης Καλλιόπης ἢ τῆς Κλειοῦς υἱὸς λέγεται· καὶ ὁ προμνημονευθεὶς Θράξ Θάμυρις τῆς Ἐρατοῦς. Αὐταὶ μετὰ καὶ ἄλλων εἶνε αἱ περιστάσεις, καθ' ἃς αἱ Μοῦσαι περιγράφονται μητέρες· ἐν ᾧ χαρακτῆρ αὐτῶν, ἢ γενικὴ περὶ αὐτῶν ἰδέα εἶναι ὅτι ἦσαν ἀγναὶ καὶ παρθέναι Θεότητες, ὅπως ἅπαντα ἡ τῶν Νυμφῶν τάξις. Ἄτε δὲ θεαὶ τῶν ἀσμάτων καὶ ὕμνων φυσικῶ τῷ λόγῳ συνεδέθησαν μετὰ τοῦ Ἀπόλλωνος, ὅστις, ὡς ἂν εἶδομεν, διδάσκει καὶ αὐτὸς τὸν ἀοιδόν, καὶ ἀρχηγὸς τῶν

Μουσῶν λέγεται, Μουσηγέτης ἐποιομαζόμενος. Ἡ δὲ προφητικὴ αὐτῶν δύναμις ἐν μέρει μὲν ἀποδοτέα εἰς τὴν ἐμνευστικὴν αὐτῶν δύναμιν, ἀλλὰ κυρίως πρὸς τὰς σχέσεις αὐτῶν μετὰ τοῦ καθ' αὐτὸ προφητικοῦ θεοῦ φοίβου Ἀπόλλωνος.

Ἐδρα τῆς τῶν Μουσῶν λατρείας φαίνεται κατ' ἀρχὰς οὔσα ἡ Θράκη, ἀφ' ἧς ἐξελοῦσα ἐξηπλώθη ἔφ' ἅπασαν τὴν Ἑλλάδα· διότι ὅσα ὀνόματα σπηλαίων, ὄρεων καὶ πηγῶν ἀφιερωμένων ταῖς Μούσαις ἀπαντᾷ ἐν ταῖς βορείαις χώραις τῆς Ἑλλάδος, ταῦτα καὶ ἐν ταῖς πρὸς μεσημβρίαν κειμέναις. Τοῦτο δὲ οὐδὲν ἄλλο σημαίνει εἰμὴ ὅτι αἱ Μοῦσαι δὲν εἶνε κυρίως Ἑλληνικαὶ θεότητες, ἀλλ' ὅτι, ὅπως ὁ πληθυσμὸς καὶ ἡ θρησκεία ἐξ Ἀσίας εἰς τὴν Ἑλλάδα ἦλθεν, οὕτω καὶ αἱ Μοῦσαι εἶναι Ἀσιαναί, δι' ἀποικιῶν εἰς Ἑλλάδα ἐλθοῦσαι. Τὸ ζήτημα τοῦ οἰκισμοῦ τῆς Ἑλλάδος εἶνε εἰσέτι κατὰ πολλὰς λεπτομερείας ἄλυτον, οὐδὲ περὶ τῶν οὐσιωδῶν αὐτοῦ θέσεων συμφωνοῦσιν οἱ ἐθνολόγοι καὶ οἱ περὶ τοὺς προϊστορικοὺς τῆς Ἑλλάδος χρόνους καταγινόμενοι· ἀλλ' ἡμεῖς ἐπόμενοι τῇ γνώμῃ τοῦ δεινοτάτου Ὀμηριστοῦ Γλάδστωνος, πρῶν Ἀγγλοῦ πρωθυπουργοῦ, φρονοῦμεν ὅτι πλὴν τοῦ γενικοῦ ἐπὶ προϊστορικῶν χρόνων οἰκισμοῦ τῆς Ἑλλάδος ἐξ Ἀνατολῶν συνέβη καὶ ἕτερος ὀλίγον πρὸ τοῦ Ὀμήρου, τοῦ ὁποῖου ἢ ἐπὶ θρησκευτικῶν καὶ πολιτικῶν θεσμῶν κρίσις εἰσέτι καὶ ἐπὶ τῶν χρόνων τοῦ ποιητοῦ δεινῆ ἐπεκράτει, καὶ τοῦ ὁποῖου τὴν κατὰ αὐξόνα ἀριθμὸν χρονολογικὴν τάξιν ἀδυνατοῦμεν νὰ ὀρίσωμεν. Ταῦτα ἐν παρόδῳ εἶπον πρὸς εὐκολωτέραν τῶν ῥηθησομένων μοι κατάληψιν. Ὡς τὸ βεῦμα τῶν εἰς Ἑλλάδα ἀποικιῶν διὰ τῶν νήσων καὶ τῆς πλησιέστερον εἰς τὴν Ἀσιατικὴν παραλίαν Θράκης ἐξ Ἀσίας εἰς

Ἑλλάδα κατῆλθεν, οὕτω καὶ ἡ τῶν Μουσῶν λατρεία διὰ τῆς Θράκης, καὶ τῶν νήσων. Ὁ Ὅμηρος βλέπομεν οὐδὲν ὄνομα ἐπιχειρεῖ ἀποδοῦναι εἰς τὴν μητέρα τῶν Μουσῶν, ἀλλὰ μόνον τὸν πατέρα αὐτῶν ὀνομάζει, ἅπαξ δὲ μόνον ἐν ἀμφοτέροις τοῖς ποιήμασι τοῦ ὀρίζει τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν, ἀλλ' ἄνευ εἰδικοῦ ἐκάστη ὀνόματος· ὁ δὲ ἐν μεταγενεστέροις χρόνοις καὶ ἐν θρησκευτικῇ οὕτως εἰπεῖν μεταρρυθμίσει ἀκμάσας τῆς Ἀσκληρῆς ποιητῆς καὶ τὴν Μητέρα τῶν Μνημοσύνην ὀνομάζει καὶ εἰς ἐκάστην ἐπιδίδει προσήκον ὄνομα.

Ὁ μῦθος — οὐχὶ ὁ κατὰ τὸν Γρότε μῦθος, ἀλλ' ὁ ἀλληγορικὸς καὶ ἱστορίαν περιελκείων μῦθος — λέγει ὅτι, αἱ Σειρήνες, τῆς μουσικῆς καὶ αὐταὶ πάλαι θεαί, πρὸς τὰς Μούσας περὶ μουσικῆς ἐρίσασαι, ἠττήθησαν καὶ ἐτιμωρήθησαν διὰ τῆς πολυτίμου κτήματος ἀπωλείας. Τί ἄλλο τοῦτο σημαίνει εἰμὴ ὅτι τὰ περὶ Μουσῶν θρησκευτικὰ δόγματα ξένα εἰς Ἑλλάδα εἰσελθόντα, κατετρέχθησαν ὑπὸ τῆς παλαιᾶς τῶν πάλαι ἀποικιστῶν λατρείας· ἀλλ' ἐπὶ τέλους νικηφόρα ἀνεδείχθησαν; Τί δὲ οἱ περὶ τοῦ Ὀρφέως, τοῦ Θρακῆς Θαμύριδος καὶ τοῦ γέροντος Πιέρου μῦθοι ἂν μὴ εἴδι' αὐτῶν ἐν Θράκι καθιερώθησαν βαθμηδὸν ἀλλαχοῦ ἐπικρατέστερα γενόμενα; Ἴδου δὲ πῶς ὁ προμνημονευθεὶς σοφὸς Γλάδστον περὶ μουσικῆς ἐκφράζεται. «Εὐλόγως δυνάμεθα νὰ συμπεράνωμεν λέγει, ὅτι ἂν μὴ ὁ ζωτικὸς τῆς ποιήσεως σπινθὴρ, ἀλλ' ἡ χρῆσις καὶ ἡ τέχνη τῆς μουσικῆς ἦλθεν εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐξ ἐκείνων, οὗς ὁ Ὅμηρος καλεῖ «Φοίνικας» (Juventus mundi p. 133) Κατὰ δὲ τὸν Ὅμηρον Φοινίκα εἶναι πᾶν ὅ,τι Ἀσιανόν» καὶ τὸ ὄνομα Φοίνικες εἶναι παρ' αὐτῶν συνώνυμον τῶ «ξένος», ὡς ἐν Ἀβυσσινίᾳ μέχρι τῆς σήμερον πάντες οἱ ξένοι Αἰγύπτιοι ὀνομάζονται.

Νικόλαος δὲ δ' Ἀμασκηνὸς περὶ τῶν ἐν Λυδίᾳ Μουσῶν τάδε ἱστορεῖ: «Κάριος δὲ Διὸς παῖς καὶ Τορρηθίας, ὅς πλαζόμενος περὶ τινα λίμνην, ἦτις ἀπ' αὐτοῦ Τορρηθία ἐκλήθη, φθογγῆς Ν υ μ φ ὦ ν ἀκούσας, ἄς καὶ Μ ο ὕ σ α ς Λυδοὶ καλοῦσι, καὶ μουσικὴν ἐδιδάχθη καὶ αὐτὸς Λυδοὺς ἐδίδαξε, καὶ τὰ μέλη διὰ τοῦτο Τορρηθία ἐκαλοῦντο. (L. Dindorf, Hist. Gr. Min.)

Αἱ δὲ ταῖς Μούσαις προσφερόμεναι θυσίαι ἦσαν ἀγναί, ὡς ἀγναί ἦσαν καὶ αὐταί, συνιστάμεναι εἰς ὕδωρ μέλι καὶ γάλα.

Ἐκ τῶν ῥηθέντων ἄρα καταφαίνεται ὅτι αἱ Μοῦσαι δὲν εἶνε ἀτόχρημα Ἑλληνικοῦ πνεύματος ἀποκύημα, ἀλλ' ἐξ Ἀσίας διὰ τῆς Θράκης καὶ τῶν νήσων εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐλθούσαι, καὶ πρὸς τὰ τέως ἀκμάζοντα τῶν πάλαι οἰκιστῶν θρησκευτάματα ἀγωνισάμεναι καὶ νικήσασαι, βραδέως καὶ κατ' ὀλίγον ἀπὸ πηγῶν θεότητες εἰς ἐφόρους καὶ προστάτιδας πάσης εὐγενοῦς μαθήσεως καὶ τέχνης ἀνεδείχθησαν, τὸν μὲν ἐν τοῖς ἱεροῖς τῶν πηγῶν αὐτῶν ὕδασι λουόμενον ἐμπνεύουσαι, τῶ δὲ ἀοιδῶ, ὃν πάντοτε εὐνοοῦσι, γνωστοποιοῦσαι τὰ μεγάλα συμβάντα καὶ διὰ παντὸς τοῦ βίου ἐν τῶ ἔργῳ αὐτοῦ μητρικῶς χειραγωγοῦσαι. Ἄλλ' ἐπιτραπήτω μοι, καταστρέφοντι ἐνταῦθα τὸν λόγον, ὀλίγας τινὰς καὶ περὶ τῶν μητέρων τῶν Μουσῶν νὰ προσθέσω λέξεις. Τὴν Μ ν η μ ο σ ὕ ν η ν μητέρα αἱ Μοῦσαι ἔχουσαι, τί ἄλλο διὰ τούτου δηλοῦσιν εἰ μὴ ὅτι ἄνευ μνήμης οὐδεμία μάθησις γίγνεται καὶ κυρίως μάθησις, δι' ἧς πρὸς τὸν προορισμὸν τοῦ ἐκάστοτε ὁ ἄνθρωπος βαίνων τείνει πρὸς πραγμάτων τοῦ καλοῦ, τοῦ ἀγαθοῦ καὶ τοῦ ὑψηλοῦ; Αἱ δὲ κατὰ τὸν μεταγενέστερον μῦθον μητέρες αὐτῶν Π λ ο υ σ ί α καὶ Μ ο ν έ τ, ὁ π ο ί ο ν μέγα καὶ

ΠΟΙΚΙΛΑ.

Εὐσέβιος ὁ Παμφίλου, εἰς τῶν πεπαιδευμένων τοῦ αἰῶνος τοῦ ἀκμάσας τῶ 264—340 Μ. Χ. ἀναφέρει ὅτι ὁ Λύγουστος Καῖσαρ, ἐλθὼν ποτὲ εἰς τὸ μαντεῖον τῶν Δελφῶν, ἤρωτησε τὴν Πυθίαν ποῖος θέλει βασιλεύσει μετ' αὐτὸν· ἡ δὲ Πυθία τῶ ἔδωκε τῆς ἐξῆς ἔμμετρον ἀπάντησιν, μαρτυροῦσαν τὴν τοῦ Σωτῆρος ἐνανθρώπισιν:

Παῖς Ἑβραῖος κέλεται με Θεοῖς μακάρεσσιν
ἀνάσσων,
τὸν δὲ δόμον προλιπεῖν καὶ Ἀιδῶνι αὐθις
ἰκέσθαι.

Λοιπὸν ἀπιθι σιγῶν ἐκ βωμῶν ἡμετέρων.»

Ἐπιστρέψας ὁ Καῖσαρ εἰς Ῥώμην ἀνήγειρεν εἰς τὸ Καπιτώλιον βωμὸν ἐφ' οὗ ἐπέγραψε.— Βωμὸς οὗτος ἐστὶ τοῦ πρωτογόνου Θεοῦ— ἰσθδυναμει δὲ πιθανῶς οὗτος μὲ τὸν βωμὸν τῶν ἀθηναίων τοῦ Ἀγνώστου Θεοῦ. Ὁ χιλιάδας ἔτη πρὸ τῆς ἐνανθρωπήσεως ζήσας Ὀρφεὺς λέγει.

«Αὐδὴν ὀρκίζω σε πατρός, τὴν φθέγγατο
πρώτων,
ἦνίκα κόσμον ἅπαντα παῖς στηρίξατο βου-
λαῖς.»

Διὰ τοῦ Αὐδὴν ἐννοεῖ τὸν Ὑῖον καὶ λόγον τοῦ Θεοῦ.

Εἰς δὲ τῶν ἡμετέρων θεολόγων παρατηρεῖ καὶ εἰς αὐτὸ τὸ ὄνομα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ παράδοξον πρόβησιν, ὅτι δηλ. ὁ Θεὸς προσέδειξεν αὐτὸ διὰ τοῦ Ἑλληνικοῦ ἀλφαβήτου, ὅπερ ἔχει 24 γράμματα· διακροῦνται δὲ ταῦτα εἰς 8 μονάδας, ἀπὸ τοῦ Α ἕως τοῦ Η 8 ἀπὸ τοῦ Ι ἕως τοῦ Π 8 δεκάδας. καὶ εἰς 8 ἑκατοντάδας ἀπὸ τοῦ Ρ ἕως τοῦ Ω. Αἱ 8 μονάδες κάμουν 8. αἱ 8 δεκάδες 80. καὶ αἱ 8.

ὑψηλὸν δὲν διδάσκουσι δίδαγμα; Καίτοι μεταγενεστέρας φαντασίας γέννημα ὁ τελευταῖος οὗτος μῦθος, διδάσκει ἐν τούτοις ὅτι ὁ καλὸς καὶ τίμιος πλοῦτος κτᾶται διὰ μαθήσεως ἀκριβοῦς, τοῦτέστι κατανοήσεως τοῦ ἰδίου ἔργου καὶ τοῦ ἰδίου καθήκοντος, ὅπερ εἶνε ἡ Ξενοφώντειος τῶν ἀπ' αἰῶνος ἰδεολόγων καὶ φιλοσόφων θάλαττα, διδάσκει δηλαδὴ ὅτι, τὸν πλοῦτον δὲν πρέπει νὰ φυλάττη τις δέσμιον ἐν τῶ ταμείῳ αὐτοῦ ἢ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ ἀλόγους ὀρέξεις ἐξυπηρετεῖν· ἀλλ' ὅτι πρέπει νὰ μεταχειρίζεται αὐτὸν ὡς ὄργανον πρὸς βελτίωσιν τῶν τε πνευματικῶν καὶ σωματικῶν αὐτοῦ δυνάμεων καὶ πρὸς πραγμάτων ὑψηλῶν καὶ εὐγενῶν αἰσθημάτων. Ὁ καλὸς ἀγαθὸς γέρον νομοθέτης Σόλων ἤθελε μὲν πλοῦτον διὰ νὰ ἔχη δόξαν καὶ παρὰ τῶν θεῶν καὶ παρὰ τῶν ἀνθρώπων, ἀλλὰ πλοῦτον οὐχὶ ἀπὸ τοῦ Ἑρμοῦ, τοῦ πανούργου καὶ δολιόφρονος ἐκείνου θεοῦ τοῦ ἐμπορίου, ἀλλ' ἀπὸ τῶν ἀγνῶν καὶ ἀμώμων Μουσῶν, οὕτω λέγων:

Μνημοσύνης καὶ Ζηνὸς Ὀλυμπίου ἀγαθὰ τέκνα

Μοῦσαι Πιερίδες, κλυτὲ μοι εὐχομένῃ·

Ἔσθον ἐμοὶ πρὸς θεῶν μακάρων δόξα καὶ πρὸς ἀπάντων

Ἀνθρώπων αἰεὶ δόξαν ἔχειν ἀγαθῆν.

Ἄλλος δὲ τις τῶν ἡμετέρων προγόνων σοφός, οὔτε πλοῦτον ἐπιθυμῶν, οὔτε τιμᾶς, ἀλλὰ μόνον τὴν τοῦ καθήκοντος ἐκπλήρωσιν καὶ παιδείαν, δι' ὧν τὰ πάντα γίνονται, κατέλιπεν ἡμῖν μόνην κληρονομίαν μετὰ τοῦ ὀνόματος καὶ τὸ μέγα ἐκεῖνο λόγιον:

Μὴ ζῶην μετ' ἀμουσίας.

Κ. Α. ΣΤΟΥΡΟΣ.

εκατοντάδες 800. τὸ ἄθροισμα δὲ τούτων εἶναι ὁ ἀριθμὸς 888. Ἄλλα καὶ τὰ στοιχεῖα τοῦ ὀνόματος ΠΗΣΟΥΣ, ἀριθμητικῶς ἐξεταζόμενα, ἀποτελοῦσι τὸν αὐτὸν ἀριθμὸν. Τὸ αὐτὸ δὲ ἀποδεικνύουσι καὶ τινες ἀρχαῖοι στίχοι ἀγνώστου.

« Ὅκτὼ γὰρ μονάδας, τόσας δεκάδας ἐπὶ τούτους.

ἢ δ' ἑκατοντάδας ὀκτῶ, ἀπιστοκόρους ἀνθρώπους οὖνομα δηλώσει.

—0—

Τὸ ἐξῆς γνωμικὸν ἐσυνείθιζε νὰ ἐπιγράφη σοφός τις εἰς ὅλα του τὰ ἔργα καὶ ἐπιπλά.

Εἰ μὲν ἦν μαθεῖν ἅ δει παθεῖν
καὶ μὴ παθεῖν, καλὸν ἦν τὸ μαθεῖν·
εἰ δὲ δεῖ παθεῖν, ἅ δει μαθεῖν,
τί δεῖ μαθεῖν γὰρ χρῆ.

Λόγιός τις τῶν μεταγενεστέρων μετέφρασε τοὺς λαβυρινθώδεις τούτους στίχους εἰς τοὺς ἐξῆς.

Ἄν ἦν δυνατὸν νὰ μάθω
Ὅσα πρέπει καὶ νὰ πάθω,
χωρὶς ὅμως νὰ τὰ πάθω,
Πλὴν ἂν πρέπη νὰ τὰ πάθω
διότι πρέπει νὰ τὰ μάθω,
Τίς ἢ χρεῖα νὰ τὰ μάθω
ἀφοῦ πρέπει νὰ τὰ πάθω ;

—0—

Διατὶ τὸ φίλημα εἶναι ὡς ἡ φήμη ; Διότι διαδίδεται ἀπὸ στόματος εἰς στόμα.

—0—

Εἰς Βερολίνον καὶ Παρισίους, ἡ μεγαλειτέρα ἡμέρα διαρκεῖ 16 1)2 ὥρας, ἡ δὲ βραχυτέρα 7 1)2. Εἰς Στοκόλμην καὶ εἰς Οὐψάλην 49 1)2 ὥρας ἡ μεγαλειτέρα καὶ 5 1)2 ἡ μικροτέρα. Εἰς τὸ Ἀμβούργον καὶ Δάντζια 17 ἡ μεγαλ' καὶ 7 ἡ μικρ. Εἰς Πετροῦπολιν καὶ Τοσόλον 21 1)2 ἡ μία καὶ 5. ἄλλη. Εἰς Ἀρ-

χάγγελον 22 1)2 καὶ 2 1)4. Εἰς Ζορνέον 24 καὶ 1)2. Εἰς Γουαρδέχους, Νορβεγίαν καὶ εἰς τὸ βόρειον ἀκρωτήριο, ἡ ἡμέρα διαρκεῖ ἀδιακόπως ἀπὸ 21 Μαΐου μέχρι 21 Ἰουλίου.

—0—

Τὸ φυτὸν « Ἀ σ π ἄ ρ α γ ο ς » (σπαράγγι) κατ' ἀρχὰς μὲν τρυφερὸν, εἶτα δὲ ἀκανθώδες, μετηνέχθη ἐκ τῆς Ἀσίας, φαίνεται δὲ ὑτιεδοκιμεῖ εἰς γαίας ἀμμώδεις. Τὸ πρῶτον ἐκαλιεργήθη ἐν Γαλλίᾳ περὶ τὸ ἔτος 1608.

—0—

Ἐκκλησιαστικὸς τις νέος ἠτήσατο τὴν ἄδειαν παρὰ τοῦ ἐπισκόπου ἵνα κηρύξῃ.—Δὲν σὲ ἐμποδίζω ἐγὼ, τῷ εἶπεν, ἀλλ' ἡ φύσις.

—0—

Ὁ Θωμᾶς Μαχῆς, μαρκέσιος Φοβρὰς καταδικασθεὶς εἰς θάνατον, ὠδηγήθη πρῶτον εἰς τὴν αἴθουσαν τῶν βασανιστηρίων. Ἐκεῖ ὑπῆρχον ὅλα τὰ ἀπαίσια ὄργανα, ἅ,τινα διήρχετο καὶ ἐξήταξε μὲ αἶμα ψυχρὸν, ὅπερ ἐξέπληξε καὶ αὐτοὺς τοὺς βασανιστάς, οἵτινες, ὡς γνωστὸν, δὲν ἐκπλήττονται ποσῶς. — Πρὸς ποῖον σκοπὸν κάμνετε αὐτὰς ὅλας τὰς ἐξετάσεις ; ἠρώτησεν εἰς ἐξ αὐτῶν. — Κύριε, τῷ ἀπήντησεν, ἐνδεχόμενον ν' ἀπαντήσω τὸν Σατανᾶν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ ἢν μέλλω νὰ διανύσω καὶ δὲν θὰ δυσαρεστηθῶ νὰ τὸν κάμω φίλον διδάσκων αὐτῷ μηχανὰς ἅς ἀγνοεῖ ἵνα βασανίζῃ τοὺς κολασμένους του.

—0—

— Δάνεισέ με 20 φράγκα.
— Μὰ δὲν ἔχω παρὰ 10—
— Καλὰ, δόσε με τὰ 40 καὶ μοὶ χρεωστεῖς ἀκόμη 10.

Ὁ Χ..... ἔδωκε τὰ 40 λέγων:

— Πραγματικῶς, ἔχεις δικαίον.

ΠΟΡΡΕΡΡΡ

ΕΠΙ ΣΕ ΤΟ ΚΡΙΜΑ !.....

Νὰ τὸ πιστεύσω ; Πίστευσε καλαίπωρος καρδία
Ἄφοῦ τοὺς ὄρκους τοὺς ψευδεῖς ἐπίστευσας αὐτῆς,
Ὁ, μένε πᾶντοτ' ἢ αὐτῇ καὶ ἐν τῇ δυστυχίᾳ.
Καρδία μου, μὴ δυσπιστῆς.

Σ' ἠπάτησεν ἀπόθεσον τὰ ὄνειρά σου πᾶνον,
Πλὴν σκοτεινὴ ἂν εἴμηνες, καρδία μου, δὲν πρέπει
νὰ τρέμῃς ὡς μειράκιον ἐντὸς τοῦ σκότους χαλιῶν,
διότι φάσματ' ἀπολά νομίζεις ὅτι βλέπεις.

Ἄνδρὶζοῦ ! ὅστις ἔπαθε μεγάλως, μέγας εἶναι
τὸ ἄσμα τὸ καλλίτερον, εἰν' ἄσμ' ἀπελαττίας·
καὶ εἶναι ἀποθέσεις πολυτάκεις αἱ δύναι.
Εἰς βράχον κείτ' ὁ Προμηθεὺς· σταυροῦται ὁ Μεσσίας.

Καὶ ψάλας, ὡς ἡ ἀλκυὼν ἐπάνω τῶν κυμάτων,
ὅταν τὸ κύμα θραύηται ἐπὶ ἀκρωτηρίου,
κ' εἰς βράχου μέλαν κοίλωμα ἐν ἐξ αὐτῶν φουάττον
τὴν φωνὴν τῆς ἐπιπέδου δι' ἀλματὸς ἀγρίου.

Γύναι προδοτὶς ! ἐπὶ σὲ τὸ κρίμα ὅτι πρῶτη
ἐξ ὄλων σὺ μ' εἰδίδάξες τὴν μακρὴν προδοσίαν,

καὶ τόρα πρὸς τὴν ἀρετὴν τὸ βλέμμα μου τυφλώττει
κί ἀντὶ τῆς θλώττητος βλέπει παντοῦ κακίαν.

Γύναι μὲ βλέμμα σκοτεινὸν ! ναί, ἐπὶ σὲ τὸ κρίμα
ὅτι τὸ πάλιν βλέμμα σου μὲ εἶπε ν' ἀμφοβόλω,
καὶ ὅπου βλέπω τὴν χαρὰν, βλέπω ἐγγὺς καὶ μνήμα
καὶ ἡ ἀπάτη πίστις μου αὐτῇ καὶ οὐδὲν ἄλλο.

Τὸ κρίμα, γύναι, ἐπὶ σὲ ! ὅτι τὴν εὐτυχίαν
νὰ καταρῶμαι πάλιν σὺ μ' εἰδίδάξες· σὺ πάλιν
μὲ εἶπες εἶναι προσωπὴ καλύπτουσα πικρίαν
καὶ τὴν χαρὰν προδοτὶδα ἐνόμισα μεγάλην.

Εἰς σὲ τὸ κρίμα ! Διὰ σὲ εἰς ποταμῶν δακρύων
ὄρ' ἢ φυγῆς μου ἔρευσεν ! ἀλλὰ δὲν ἦδυνήθη
νὰ πνέξω εἰς τὸ βεῦμα των μετὰ παλμῶν μυρῶν
τὴν τυραννίδα μνήμη σου, ν' ἀναπαυθῶ εἰς λάβην.

Ἀλλ' ὄχι· κἂν ἅς σεβαθῶ τὸν ἔρωτά μου μόνον,
καθὼς τὴν κόνην σέβονται νεκρῶν πεφληγμένων.
Εἰς τῆς ψυχῆς μου τὸν βυθὸν ἅς κρύψω νέον πόνον,
ὡς ὄπλον, βίου μοι ἔχθροῦ τὸ μέλλον ἀναμένων.

Ὅστις ἐπόνεσε πολὺ ἐκείνος καὶ γενναίως
κατὰ τῶν τόσων μας δεινῶν τοῦ βίου θὰ παλαίσῃ·
Ὁ πόνος ἰσχυροποιεῖ· καὶ εἶναι παῖς ὁ νέος
ὅστις δὲν ἔτυχε ποτέ, ποτέ του νὰ πονεῖσθῃ.

*
*

Φύσις, ὡς ἐθήλασα
νέος ὦν, τὸ γάλα σου,
 πάλιν σὲ ποθῶ.
νὰ μ' ἀνοίξης ἔρχομαι,
μῆτερ, τὰς ἀγκάλας σου
καὶ νὰ κοιμηθῶ !

Α. Ρ. ΡΑΓΚΑΒΗΣ.

— 0 —

ΑΣΜΑΤΙΟΝ.

Βλέπεις ἐκεῖνο τὸ τερπνὸν
 βρέφος,
Ποῦ τὸ καλύπτει φωτεινὸν
 νέφος ;
Ἴδὲ πῶς φαίνεται καλὸν
 χαῖρον,
Μειδιάμα τι ἀπαλὸν
 φέρων.

Μὴ πλησιάσης πτερωτὸν
 εἶναι,
Μακρὰν, διὰ νὰ ἦναι σὸν,
 μείνει.

Δ. Κ. ΠΑΠΠΑΡΙΓΟΠΟΥΛΟΣ.

ΑΙΝΙΓΜΑΤΑ.

ΛΥΣΙΣ (1)

Τοῦ τρίτου Αἰνίγματος.

ΚΤΗΝΟΣ—ΤΗΝΟΣ.

(1) Ἀπουσιάζοντος τοῦ Διευθυντοῦ, τὰ ὀνόματα τῶν λυτῶν θέλουσι δημοσιευθῆ διὰ τοῦ πέμπτου φυλλαδίου.

ΑΣΜΑ ΤΟΥ ΠΑΡΑΦΡΟΝΟΣ.

Νέον ἄνθος ἔθαλλον
Ἄγγελος μ' ἐφίλησε
 φίλημα πικρὸν.
μ' ἔδρεψε καὶ μ' ἔρριψε,
κ' εἰς κρημνοὺς μ' ἐκύλισε
 χείμαρρος νεκρὸν.

Κύκνος χιονόπτερος
ν' ἀναβῶ ἠθέλησα
 εἰς τὸν οὐρανὸν,
πλὴν χρυσῆ μ' ἐκέντησε
κεκρυμμένη μέλισσα
 κ' ἔπεσα θανών.

Φωτοβόλοι μ' ἔφεγγον
ἔρωσ καὶ διάνοια
 ἱερά δυάς,
φεῦ ! ἀγρία ἔσθυνε
τ' ἄστρα τὰ οὐράνια
 λαίλαψ ποντιάς !

Χάρτης ὁ θεόγραφτος
τῆς εὐρείας πλάσεως
 μ' ἦτον ἀνοικτός.
πλὴν μοὶ τὴν ἀφήρσεν
ἀπὸ τῆς ὀράσεως
 κάλυμμα νυκτός.

Περιφέρω ἔκτοτε,
τὴν ψυχὴν ἀόμματος
 βλέμμα σκοτεινὸν
εἰς κενὴν τὴν ἔκτασιν
τ' οὐρανοῦ δώματος
 εἰς τὸ πᾶν κενόν.

ΜΑΚΡΑΝ ΤΗΣ.

Παρήλαθε, φεῦ ! τόσος καιρὸς ! Ποῦ εἶμαι δὲν γνωρίζεις,
Καὶ ἴσως... ἴσως ἀπιστον κ' ἐμὲ θὰ μὲ νομίσῃ !
Ἴσως νομίση πρὸς στιγμὴν ὅτι κάλῳ εἰς λήθην
τὸν ἔρωτά μας ἔρειψα καὶ δὲν τὴν ἐνθυμήθην !
Ἦ ! πῶς θὰ παρεγνώριζε τοὺς πόθους μου ἡ κόρη,
Ἄν οὐτως ἀσπλαγχνὸν κ' ἐμὲ ὡς ἀλλοῦς ἐθεώρει !
Φεύγων ἐσκέφθην μετ' αὐτῆς κρυφὰ νὰ δμυλῆσω,
Πλὴν πῶς ; ἦτο ἀδύνατον καὶ νὰ τὴν συναντήσω...
Ἐδῶ δὲ εὐρισκόμενος, μακρὰν τῆς, δὲν εὐρίσκω
Οὐδὲ στιγμὴν γλυκύτητος καὶ καθ' ἡμέραν θνήσκω...
Κ' ἐνῶ παντοῦ τὴν συναντῶ, φεῦ ! οὐδ' αὖτις τὴν βλέπω,
Καὶ πάλλων συγκινητόμενος τὸν οὐρανὸν προσδεδίπτω.
Νομίζω ὅτι κἀν ἐκεῖ θὰ ἴδω τὴν μορφὴν τῆς,
Ἄλλ' ἄστρα μόνον συναντῶ, οὐχὶ τὴν καλλονὴν τῆς.
Παρατηρῶ τὴν θάλασσαν καὶ τοὺς κυματισμούς τῆς,
Ἄλλ' αὐρὰν μόνον ἀπαντῶ, οὐχὶ τοὺς ὄφθαλμούς τῆς.
Τὰ χλοερὰ παρατηρῶ καὶ γόνιμα πεδία,
Τοὺς κήπους μὲ τὰ δένδρα τῶν καὶ τ' ἔδοντα στρουθία,
Τὴν γῆν μὲ ἔλα τ' ἄνθη τῆς καὶ μὲ τὰς καλλονὰς τῆς,
Πλὴν ῥόδα βλέπω πανταχοῦ, οὐχὶ τὰς παρειὰς τῆς.
Εἰς θελητικὸς προσέρχομαι ἀκόμη περιπλάττου,

Βλέπω νεανιδὰς πολλὰς μὲ κόσμούς λαμπροτάτους,
Ἄλλ' οὐδαμῶς τὴν φίλην μου τὴν ἀπαντῶ... θεὸς μου !
Εἰσι φοικώδες, φοβεραὶ ἐνταῦθα αἱ στιγμαὶ μου !
Καὶ ἔπειτα... Τίς οἶδε μὴ προδότην μὲ νομίσῃ ;
Ἦ ! τότε τῆς καρδίας μου τὰ βάθη δὲν γνωρίζεις...
Τότε τυφλῶς μ' ἠγάπησε, τότε τὰ πάντα πλάνη,
Τότε πρὸς τὴν δὴμια τῆς τὸ δάκρυ νὰ δγράνη ;
Τότε πρὸς τὴν δ ἔρωσ τῆς καὶ οἱ γλυκεῖς τῆς πόθοι ;
Ἦ ! τότε προσηύχον ἄν ἀπ' ἀρχῆς μ' ἀπώθει !
Ἄλλ' ὄχι... ὄχι... διατὶ τοσοῦτον τὴν κακίῳ,
Καὶ διατὶ ἀγνήν ψυχὴν κ' ἐγὼ παραγνωρίζω ;
Τώρα αὐτὴ στεναζούσα τὴν ὄραν περιμένει
Νὰ μὲ ἴδῃ δακρύουσα καὶ συγκινητημένη.
Θὰ μ' εἴδῃς, φίλη προσφιλιῆς, θὰ σ' ἀσπαθῶ καὶ πάλιν,
Κ' εὐδαιμονίαν θὰ εὐρῶ τὰ χεῖρά σου μεγάλην.
4874, κατὰ Δεκέμβριον.

Α. Σ. ΔΙΒΑΘΗΝΟΠΟΥΛΟΣ.

ΤΟΥ ΛΕΞΙΓΡΗΦΟΥ.

ΥψΗλός

ΣτιΛπνός

Φωτεινός

ΛαμπρΟσ

ΈξαΣτράπτων

—ο—

ΤΗΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗΣ ΚΛΕΙΔΟΣ

ΔΙΝΙΓΜΑ.

Ό ημισυς προστάζω

ό δέ λοιπός, ώραϊον

άνθος, μύρα σταλάζω.

Όλος δ' έν συντομία

έπι νώτων εύρέων

πόσα καλά βαστάζω!

Όπειρος, βαβαί! ποία!

ΑΣΙΑ

Γριφος.

Όνομά τι σύγκειται έκ γραμμάτων
11. Τά γράμματα δέ αυτά, ιδίως πως
συνδυαζόμενα, παράγουσι 14 άλλα όνό-
ματα ή λέξεις:

- Τό 4.6.5.7.3. Πατήρ τών Δόρου, Ξάν-
θου και Αϊόλου.
» 4.7.3.4.6.10.47. Γυνή διακριθείσα έπι συ-
ναίσει.
» 9.6.9.10.8 Πόλις όνομαστή εις τήν
αρχαιότητα.
» 4.2.8. Θεός γεννηθείς έν Άρ-
καδία
» 4.4.3.9.2. Μέγα κακόν.
» 4.6.10.9.10.3. Μέσον συκοινωνίας

- » 9.10.8. Άνθος
» 4.6.4.11.7. Άδελφή τών Διοσκούρων
» 4.4.6.5.2. Άγγειον ξύλινον.
» 4.5.2.9.2. Δένδρον καρποφόρον.
» 4.5.7.3. Πρόθεσις.
» 2.8.3.2. Όνομα κύριον.
» 6.4.9.2. Ό,τι άποφέρει ή ληστεία.
» 4.10.9.11.7. Τι τοίς σφάλλουσιν έπι-
βάλλε τα.

οίΤκω — δήΜω

—ο—

Λεξιγριφος.

· · · Π · · · ·
· · · Ο · · · ·
· · · Ι · · · ·
· · · Η · · · ·
· · · Τ · · · ·
· · · Ι · · · ·
· · · Κ · · · ·
· · · Ο · · · ·
· · · Σ · · · ·
· · · Π · · · ·
· · · Α · · · ·
· · · Ρ · · · ·
· · · Ν · · · ·
· · · Α · · · ·
· · · Σ · · · ·
· · · Σ · · · ·
· · · Ο · · · ·
· · · Σ · · · ·